

Kadernota 2016

inclusief Eerste Tijdvakrapportage 2015

Amstelveen, 2 juni 2015

Kadernota 2016**Inhoudsopgave**

0. Inleiding	Blz.	3
1. Financiële beschouwing		5
2. Projecten en vermogenspositie		6
2.1. Onderwijshuisvesting		6
2.1.1. Afronding bouwprogramma onderwijshuisvesting 1 ^e em 2 ^e tranche		
2.1.2. Nieuwe ontwikkelingen: Onderwijshuisvesting 2016-2022		
2.2. Uitvoeringsprogramma infra-werken 2015-2018		9
2.3. Grote projecten (A9, Amstelveenlijn, Stadshart, N201/A9)		10
2.4. Tijdvakrapportage 2015		11
2.5. Bestedingsvoorstel eenmalige middelen		13
2.5.1. Totaalbeeld en voorstel		
2.5.2. t/m 2.5.15. Postgewijze toelichting		
2.6. Algemene reserve		18
2.6.1. Cijfermatige actualisering Kadernota		
2.6.2. P.M.-posten		
2.6.3. Beleidsuitgangspunten		
2.6.4. Totaaloverzicht stand en ontwikkeling algemene reserve		
3. Structurele begrotingspositie		22
3.1. Totaaloverzicht		22
3.2. Maatregelenpakket ombuigingen		24
3.2.0. Totaalbeeld en voorstel		
3.2.1 t/m 3.2.7. Postgewijze toelichting		
3.3. Bestedingsvoorstel structureel nieuw beleid		29
3.3.1. Totaalbeeld en voorstel		
3.3.2. t/m 3.3.5. Postgewijze toelichting		
3.4. Risico's en autonome ontwikkelingen (inclusief begrotingsrechtmatigheid)		31
3.4.1. budgettaire autonome ontwikkelingen		
3.4.2. overige ontwikkelingen		
3.5. Technische actualisering (grondslagen areaal en nominaal)		32
4. Tarievenbeleid		34
5. Gevraagde besluiten		35
BIJLAGEN		37
Bijlage 1: Uitvoeringsprogramma infra-werken 2015-2018		37
Bijlage 2: Eerste Tijdvakrapportage 2015		40
Bijlage 3: Verslag uitwerking begroting 2015 in afdelingsplannen 2015		50

0. Inleiding

KLAAR VOOR DE TOEKOMST !

Wij hebben ons eerste jaar achter ons. Een jaar van ingrijpende veranderingen die nog volop doorlopen. De vergaande decentralisaties in het sociale domein zorgen voor een ander beeld van de gemeente. De krimp in het fysieke domein noopt tot fundamenteel anders werken en krimp van de organisatie. En de ondersteunende functies van de gemeente worden aan de huidige eisen aangepast.

Het eind van de veranderingen is nog niet in zicht en nieuwe uitdagingen dienen zich alweer aan. De borging van de nieuwe sociale taken, het einde van de fysieke groei van de stad, de balans tussen het economisch belang van Schiphol en de leefbaarheid in de regio, het behoud van een sterk economisch profiel in een tijd van teruglopende zakelijke dienstverlening, de overspannen woningmarkt in de regio en in Amstelveen in het bijzonder, veiligheid in alle betekenissen van het woord, het zijn stuk voor stuk onderwerpen die van uw raad en van ons inzet en aandacht vragen. Onze basis is stevig, maar de stapeling van veranderingen vraagt van u en ons keuzen en om een andere probleemoplossende bestuursstijl: toekomstgericht, transparant en duurzaam.

Besturen in deze tijd is buitengewoon boeiend. Veranderingen gaan soms zo snel dat maximale flexibiliteit wordt gevraagd in systemen -niet enkel het gemeentelijke- die daar niet op zijn ingericht. De inbreng van inwoners, bedrijven en instellingen komt steeds vroeger en krijgt steeds meer betekenis bij de besluitvorming. En ook in de dagelijkse praktijk komt de Amstelveener centraler te staan vanuit het besef dat de gemeente het niet alleen kan en niet alleen wil.

Deze tijd vraagt ook om toekomstgericht financieel beleid. Niet alleen voor het komende jaar maar ook voor de jaren daarna. De stad verandert en de begroting verandert mee. Deze kadernota biedt een aanzet daarvoor. Het toekomstige begrotingsbeeld wordt sterk beïnvloed door drie factoren:

- De decentralisaties in de zorg hebben de financiële omzet en daarmee ook de financiële risico's in een klap enorm vergroot. We zijn nu enkele maanden bezig en er is nog geen beeld of de gemaakte keuzen en de budgettaire mogelijkheden enigszins met elkaar in evenwicht zullen blijken te zijn;
- De stad bereikt zijn fysieke grenzen. Dat betekent dat grondexploitatie niet meer van betekenis zal zijn als financieringsbron;
- Een zeer aanzienlijk deel van de stad uit de groeiperiode bereikt langzamerhand de pensioengerechtigde leeftijd. Dat vergt onderhoud, renovatie en waar nodig reconstructie om het Amstelveense kwaliteitsbeeld te handhaven. Dat vergt ook investeringen, die uit de algemene middelen moeten worden gefinancierd.

Wij sluiten de ogen niet voor deze ontwikkelingen. Wij lopen daar op vooruit door aan te geven waar wij in de begroting ruimte zien die opnieuw ingezet kan worden om aan deze uitdagingen het hoofd te bieden. Dat het op gebieden als sport, cultuur, welzijn een tandje minder moet is pijnlijk, maar onze gemeente is meer dan de optelsom van die gebieden alleen.

Wij zijn onze bestuursperiode gestart met een taakstelling van 2,9 miljoen euro. In deze kadernota treft u een verder uit te werken maatregelenpakket aan voor ombuiging van 5 miljoen euro. Na aftrek van enkele structurele claims betekent dat, dat wij voor een bedrag van afgerond 1,7 miljoen euro méér ruimte maken dan voor het bereiken van een sluitende meerjarenbegroting strikt noodzakelijk is. We hebben een structureel sluitende begroting en een heel lage netto schuldpositie. Dat alles biedt u en ons de flexibiliteit om de financiële gevolgen van de ontwikkelingen die hierboven zijn geschetst op te vangen en gewenste innovaties te financieren.

Tijdig en toekomstgericht hervormen en innoveren, zodat we klappen kunnen opvangen, geen nodeloze schulden maken en het voorzieningenniveau op peil houden. Dat is prudent en toekomstgericht beheer van de gemeentelijke portemonnee en biedt ook de mogelijkheid om het vaste beleid om de lokale lasten niet meer te verhogen dan met de inflatie, een beleid dat onze inwoners zeer op prijs stellen, te handhaven.

Wij willen geen overheid zijn die stuurt op wat niet mogelijk is, wij willen dingen juist mogelijk maken! In samenwerking met de Amstelveners, bedrijven en instellingen willen we de kwaliteiten van Amstelveen behouden: ruimte voor initiatieven bieden voor een veilige, sociale, leefbare, groene, goed ingerichte en goed onderhouden stad, waar onze inwoners graag wonen en tot ontplooiing kunnen komen door hoogwaardige voorzieningen voor onderwijs, sport, cultuur en sociale samenhang.

Het eerste jaar van ons bestuur smaakt naar meer. Wat is mooier dan je eigen stad besturen, in goed overleg met de mensen die er wonen en werken en de stad klaar te maken voor een mooie toekomst? Wij doen dat met volle inzet en overtuiging in samenwerking met uw raad.

Wij danken de organisatie voor de bijdrage aan dit stuk. Wij beseffen maar al te goed dat we in de afgelopen roerige tijd heel veel druk op de schouders van onze medewerkers hebben gelegd. Al die grote klussen zijn voor het overgrote deel in eigen beheer en met eigen mensen gedaan. Wij hopen en verwachten dat dit in de toekomst ook zo zal kunnen gaan. Waar wij daaraan kunnen bijdragen door goed werkgeverschap zullen wij dat doen.

Burgemeester en wethouders van Amstelveen

1. Financiële beschouwing

Na de gemeenteraadsverkiezingen in maart 2014 zijn wij aan de slag gegaan met als basis de politieke agenda 2014-2018 "Ruimte voor Amstelveen". In de begrotingsraad van 12 november 2014, is het College Uitvoeringsprogramma 2014-2018 vastgesteld. Op basis van het raamwerk dat dit heeft opgeleverd voeren wij als dagelijks bestuur ons werk uit.

Centraal uitgangspunt is een Amstelveen waar het goed wonen en werken is. Daarbij hebben we oog voor het handhaven van een hoogwaardig voorzieningenniveau, een gezonde financiële positie, en een lage lokale lastendruk. Een aantal ontwikkelingen behoeven daarbij onze bijzondere aandacht:

1. verantwoorde invoering van de overgedragen taken van het Rijk naar de gemeente op de terreinen Zorg, Werk en Jeugd (decentralisaties sociaal domein);
2. de gevolgen van de vastgoedcrisis (krimp fysiek domein);
3. het invoeren van een andere bestuurscultuur, waarbij sprake is van meer naar buiten en meer direct contact met inwoners en ondernemers;
4. voortzetting van het bestaande solide financiële beleid (structureel sluitende begroting, gezonde vermogenspositie, aantrekkelijke lokale lastendruk).

Deze Kadernota is het moment om voortvarend en daadkrachtig inhoud te geven aan de geschetste ambities en hoofdlijnen, waarbij een langetermijnvisie uitgangspunt is. De ontwikkeling richting beheergemeente en het duurzaam veiligstellen van ons voorzieningenniveau komen dan ook nadrukkelijk aan de orde.

Tegelijkertijd zijn er grote onzekerheden als het gaat om de uitvoering van de nieuwe taken op het gebied en Jeugd, Zorg en Werk en alle bewegingen in de geldstromen van Rijk naar gemeente. Deze Kadernota biedt inzicht in hoe we er nu voorstaan met onze begroting en vermogenspositie. Dit alles in nauwe samenhang met de meicirculaire gemeentefonds. Deze circulaire bevat informatie over de financiële middelen die Amstelveen de komende jaren vanuit het Rijk kan verwachten. De meicirculaire komt te laat om nog in de Kadernota te verwerken. Over de uitkomsten volgt een aparte rapportage, die nog aan de behandeling wordt toegevoegd, zodat u bij de behandeling van de Kadernota beschikt over de meest recente informatie over genoemde grote onzekerheden. Onderdeel van deze notitie is een actueel beeld van het sociaal domein.

In de tot dusver consistent door Amstelveen gevolgde koers is de ruime onzekerheidsmarge verdisconteerd: we zetten steeds tijdig structurele stappen, er is ruimte voor flankerend beleid, frictie- en transitiekosten, en er is tijd om in te spelen op de veranderingen die op ons afkomen.

Naast de kaderstelling voor de komende jaren komt ook de uitvoering van de lopende begroting aan bod. Dit gebeurt via de Eerste Tijdvakrapportage, die is geïntegreerd in deze Kadernota. Hierna schetsen de hoofdstukken 2 en 3 een actueel beeld van de vermogenspositie en de structurele begrotingspositie. Hierin zitten ook de voorstellen voor ombuigingen en intensiveringen opgenomen. In hoofdstuk 4 komt het tarievenbeleid aan de orde en hoofdstuk 5 sluit af met een samenvatting van de voorgestelde besluitvorming.

2. Projecten en vermogenspositie

2.1. Onderwijshuisvesting

Wij hebben goed onderwijs hoog in het vaandel staan en zijn bereid daartoe te investeren in de onderwijshuisvesting, ook na afronding van het bouwprogramma onderwijshuisvesting 1^e en 2^e tranche. Deze is immers mede bepalend voor de kwaliteit van het onderwijs. De achterliggende jaren hebben in het teken gestaan van een omvangrijk scholenbouwprogramma dat nu tot een afronding komt. Tegelijkertijd spelen nieuwe ontwikkelingen die vragen om een visie voor de komende jaren, een onderwijshuisvestingsplan 2016-2022. Beide aspecten komen hierna aan de orde.

2.1.1. Afronding bouwprogramma onderwijshuisvesting 1^e en 2^e tranche

De gemeente Amstelveen heeft een aantal jaren geleden besloten tot een ambitieus nieuwbouwprogramma voor de scholen. De reden hiervoor was dat vele gebouwen aan het einde van hun technische en economische levensduur waren gekomen. Voorts werd beoogd aan de huisvesting van diverse scholen op verschillende locaties een eind te maken en tot unilocaties te komen. Daarnaast kon ook de brede schoolgedachte beter tot haar recht komen indien de betrokken instellingen bij een school alle in één gebouw zouden zijn gehuisvest. Dit alles met het doel de kwaliteit van het onderwijs in onze gemeente op een hoog peil te houden. De nieuwbouw van de scholen vordert inmiddels gestaag. In 2014 konden de Kinder Campus King, De Triangel en Karel Eykman nieuwe accommodaties in gebruik nemen. Begin 2015 is voorts de nieuwbouw voor de 1^e Montessorischool gereedgekomen. Dit jaar zullen ook de 2^e Montessorischool, de Vrije school Parcival en de Roelof Venemaschool hun intrek nemen in een nieuw gebouw.

Met uitzondering van de Piet Heinschool wordt het vastgestelde bouwprogramma onderwijshuisvesting in 2015 afgerond. Dit met inachtneming van een paar relatief kleine bedragen voor zogenoemde nazorgkredieten of laatste termijnen voor de aannemer. Wij stellen dan ook voor de bestemmingsreserve onderwijshuisvesting ultimo 2015 op te heffen en de hierin nog beschikbare middelen in te zetten voor de Piet Heinschool. Voor de in 2015 af te ronden overige projecten bieden de actuele kredieten voldoende ruimte om met plussen en minnen in de afwerking om te kunnen gaan.

Met name door de ontwikkelingen A9 was lange tijd onduidelijk wanneer en hoe de huisvesting van de Piet Heinschool kon worden opgepakt. In het bestaande programma is voor deze school een bedrag van 4,4 miljoen gereserveerd. Daarnaast bevatte het totale programma in de Kadernota 2015 nog een buffer van 0,5 miljoen euro. Inmiddels werd duidelijk dat het hiermee beschikbare bedrag voor de Piet Heinschool naar de stand en opvattingen van dit moment aan de lage kant was. Er lag dan ook een duidelijke prikkel om aanvullende ruimte te vinden door de andere projecten binnen de ramingen af te ronden. Dit gebruikmakend van de gunstige marktomstandigheden en subsidiemogelijkheden.

Op basis van de rekeningcijfers 2014 en huidige prognoses, inclusief resultaten van aanbestedingsprocedures, is het uitgavenverloop van de verschillende projecten geactualiseerd. De actualisatie van de projecten heeft geleid tot een voordeel ten opzichte van de Kadernota 2015 van afgerond 1 miljoen euro. Dit betreft voor 0,5 miljoen euro ISV-subsidies waarmee tot dusver nog geen rekening was gehouden. Het restant betreft positieve resultaten bij de bouw van de 1^e Montessorischool en Roelof Venema (elk 0,1 miljoen euro) en bij de gymzaal Triangel/Eykman (0,2 miljoen euro).

Recapitulerend leidt dit tot een beschikbaar budget voor de Piet Heinschool van 5,9 miljoen euro:

• gereserveerd voor Piet Heinschool in bestaand programma	4,4 mln. euro
• beschikbare buffer in vertrekpositie Kadernota 2015	0,5
• voordelige bijstelling overige projecten Kadernota 2016	<u>1,0</u>
• totaal actueel beschikbaar voor Piet Heinschool	5,9 mln. euro

Navolgend overzicht bevat het geactualiseerde financiële totaalkader.

Actueel verloop bestemmingsreserve onderwijshuisvesting

KADERNOTA 2016
bedragen x duizend euro

	totaal	t/m 2014	2015	2016	2017	2018	2019	
Stand res. onderw.huisv. per 1jan		0	7.898	5.928	2.497	1.497	1.497	(*)
<u>Voeding</u>								
# voormalig PIA	8.620	8.620						
# winstafdrachten grondexploitatie	15.667	15.667						
# overige besluitv. t/m Begroting 2015	62.584	55.584	7.000					(**)
sub-totaal voeding	86.871	79.871	7.000	0	0	0	0	
<u>Besteding</u>								
# 1e tranche								
* Panta Rhei	-12.449	-12.449						
* Sporth. Pandorra	-3.222	-3.222						
* Palet Noord	-5.723	-5.905	182					
* Michiel de Ruyter	-4.846	-4.846						
* Orion	-3.398	-3.398						
* A'veen College	-21.440	-20.960	-480					
# 2e tranche								
* 1e Montessori	-3.622	-3.169	-373	-80				
* Scholen Hortensialaan	-6.334	-2.010	-4.074	-250				
* Roelof Venema	-6.172	-3.127	-2.945	-100				
* Triangel/Eykman	-8.300	-7.779	-521					
* ML King	-5.224	-4.654	-570					
* Piet Hein	-4.400	-210	-189	-3.001	-1.000			
# frictiekosten	-244	-244						
sub-totaal besteding	-85.374	-71.973	-8.970	-3.431	-1.000	0	0	
Stand res. onderw.huisv. per 31dec		7.898	5.928	2.497	1.497	1.497	1.497	

(*) de beginstand per 1 januari 2015 is de stand per 31 december 2014 conform de jaarrekening 2014.

(**) Betreft algemene dotaties uit algemene reserve en specifiek gedoteerde opbrengsten. Eén en ander cf. aparte bestuurlijke besluitvorming.
De 7 mln. in 2015 is cf. besluitvorming bij Kadernota 2014 (raadsbesluit 3ul13).
De 55 mln. in de kolom t/m 2014 betreft met name de besluitvorming Nota Supplement begroting 2010 (raadsbesluit 11nov09).

2.1.2. Nieuwe ontwikkelingen: onderwijshuisvesting 2016-2022

Zoals hiervoor is aangegeven spelen inmiddels verschillende nieuwe ontwikkelingen die de vragen om een visie op de onderwijshuisvesting voor de komende jaren. Het is bedoeling om dit najaar een nieuw integraal huisvestingsplan (IHP 2016-2022) vast te stellen. Hierin wordt onder meer aan de hand van de nieuwe leerlingenprognose en eventuele ontwikkelingen in het Regionaal Plan Onderwijsvoorzieningen ingegaan op de behoefte aan onderwijshuisvesting voor alle scholen en de bestaande capaciteit. Vooruitlopend op dit integrale plan schetsen wij in deze paragraaf alvast enkele contouren. Dit betreft achtereenvolgens:

- Piet Heinschool
- HWC
- De Scheg (Karel Eykman, De Triangel, Westwijzer en Wending)
- School of Understanding

Piet Heinschool

Voor de huisvesting van de Piet Heinschool geldt dat de inzichten voor de omvang van de toekomstige huisvesting zijn gewijzigd. Voornaamste reden is de verwachte groei van het aantal leerlingen. De school was tot voor kort nog gehuisvest op vier locaties. Door middel van nieuwbouw, uitbreiding en renovatie wordt dit teruggebracht tot drie. Het gebouw Dr. Schaepmanlaan 2 zal worden vervangen door nieuwbouw en de gebouwen Dr. Schaepmanlaan 7 en Wibautlaan 46 zullen worden gerenoveerd. Bij de laatste zal ook sprake zijn van uitbreiding en wordt de bijbehorende gymzaal opgeknapt. De werkzaamheden zullen in fases worden uitgevoerd. Dit om geen dan wel zo min mogelijk gebruik te hoeven maken van huisvesting elders. Afhankelijk van de voortgang van de werkzaamheden is de verwachting dat in 2018 e.e.a. zal zijn gerealiseerd. De school zal dan 30 groepen leerlingen kunnen huisvesten.

De kosten worden geraamd op 6,9 miljoen euro. Zoals hiervoor vermeld is vanuit het vorige scholenbouwprogramma nog een bedrag van 5,9 miljoen euro beschikbaar voor de Piet Heinschool. In het bestedingsvoorstel eenmalige middelen van deze Kadernota hebben wij de resterende 1 miljoen euro opgenomen.

Wending en De Scheg

De sbo school Wending wordt in de loop van 2015 tijdelijk ondergebracht in een deel van het gebouw De Overloop. Met het schoolbestuur wordt gesproken over een definitieve oplossing voor de huisvesting. Hierbij wordt onder meer gedacht aan uitbreiding van het gebouw van de andere sbo school in Amstelveen, De Schakel. Een en ander wordt meegenomen in het IHP 2016-2022.

Dit laatste geldt ook voor de realisering van een schoolgebouw in De Scheg. Te voorzien valt dat het aantal leerlingen zodanig zal groeien, dat niet volstaan kan worden met de capaciteit van de bestaande onderwijsgebouwen in Westwijk.

Hermann Wesselink College

Het Hermann Wesselink College had voor het programma onderwijshuisvesting 2015 een aanvraag voor vervangende nieuwbouw ingediend. Deze aanvraag is om procedurele redenen afgewezen, echter met de toezegging dat de gemeente met de school over de huisvestingsbehoefte in gesprek blijft. Inmiddels heeft meerdere keren overleg plaatsgevonden tussen gemeente en school. De komende tijd zullen wij dit overleg voortzetten.

School of Understanding

De School of Understanding start in het schooljaar 2015-2016 in het gebouw Pandorra 4a-5. De kans bestaat dat het aantal leerlingen toeneemt. Dan zal een nieuwe aanvraag naar huisvesting ontstaan.

Voor Wending, De Scheg, Hermann Wesselink College en School of Understanding geldt dat te zijner tijd het budgettaire beslag nog moet worden bepaald.

Voorstel 1

Met betrekking tot de voortgang van de onderwijshuisvesting:

- (a) In te stemmen met het meerjarenoverzicht bestemmingsreserve onderwijshuisvesting Kadernota 2016 en behoudens de Piet Heinschool de kredieten voor de 1^e en 2^e tranche vast te stellen conform dit overzicht;
- (b) een krediet van 6,9 miljoen euro te voteren voor nieuwbouw, uitbreiding en renovatie van de Piet Heinschool waarvan 5,9 miljoen euro te dekken via het restantsaldo van de ultimo 2015 op te heffen reserve nieuwbouw onderwijshuisvesting en 1,0 miljoen euro via het bestedingsvoorstel eenmalige middelen.

2.2. Uitvoeringsprogramma infra-werken 2015-2018

In 2014 is het uitvoeringsprogramma infra-werken ingevoerd als nieuw instrument voor programmering en verantwoording op de onderdelen wegen, verkeer en riolen. Dit om een andere, levensduur verlengende en kostenbesparende werkwijze te faciliteren. Kern hiervan is een optimale inzet van middelen door ontschotting van budgetten, afstemming van projecten, alsmede een integrale en kritische beheerplanning. Deze nieuwe werkwijze is een belangrijke bouwsteen voor de invulling van de structurele taakstelling op de harde sector.

Besluitvorming hierover heeft plaatsgevonden in de raadsvergadering van 4 juni 2014, waarbij het uitvoeringsprogramma 2014-2017 is geaccordeerd. Daarbij is ook aandacht gegeven aan een consistente inbedding van de toekomstige programmering en verantwoording in de reguliere Planning & Control cyclus. Dit betekent concreet, dat op basis van de rekeningcijfers jaarlijks een geactualiseerd meerjarenprogramma wordt voorgelegd bij de daaropvolgende Kadernota.

In totaliteit omvat het uitvoeringsprogramma een omzetvolume van bijna 43 miljoen euro in de periode 2015-2018, waarvan 13 miljoen euro in 2015. Voor wat betreft riolen is naast de afwikkeling van het "oude" GRP¹ 2010-2014 ook rekening gehouden met het nieuwe GRP 2015-2020. Bij het onderdeel verkeer is rekening gehouden met een relatief bescheiden bedrag aan nog te ontvangen subsidies. Voor het overige geeft het programma ons geen aanleiding tot nadere beschouwingen of specifieke voorstellen. Een samenvattende specificatie met toelichting treft u aan in [bijlage 1](#). Het gedetailleerde uitvoeringsprogramma infra-werken 2015-2018 op projectniveau ligt vertrouwelijk ter inzage.

Tot de ombuigingsvoorstellen die wij in paragraaf 3.2. voorleggen behoort ook een verlaging van de budgetten die beschikbaar zijn voor dit uitvoeringsprogramma. Dit heeft effect vanaf de jaarschijf 2016. De besluitvorming over de ombuigingsvoorstellen verwerken zullen wij verwerken in het uitvoeringsprogramma infra 2016-2019.

voorstel 2

(a) In te stemmen met het uitvoeringsprogramma infra-werken 2015-2018 als kader voor de uitvoering en verantwoording conform het vertrouwelijk ter inzage gelegde overzicht, bijlage 1 en onderstaande recapitulatie:

RECAPITULATIE UITVOERINGSPROGRAMMA RIOLEN, WEGEN, VERKEER

bedragen x 1.000 euro

Omschrijving	Totaal	2015	2016	2017	2018
Uitvoeringsprogramma					
* riolen	10.862	3.716	2.072	2.599	2.475
* wegen	22.464	6.902	5.354	5.476	4.732
* verkeer	9.658	2.663	2.125	3.075	1.795
Totaal	42.984	13.281	9.551	11.150	9.002

(b) De begroting 2015, alsmede de kredietvoting ten behoeve van de rioleringswerken te actualiseren conform het vertrouwelijk ter inzage gelegde overzicht, bijlage 1 en de recapitulatie in besluit 2.a.

¹ GRP= Gemeentelijk Rioleringsplan; door de gemeenteraad vastgesteld.

2.3. Grote projecten

Amstelveen staat het komende decennium voor forse inspanningen op het gebied van mobiliteit en bereikbaarheid. Deze hangen samen met:

- Inpassing verbreding A9
- Inpassing en ombouw Amstelveenlijn
- Ontwikkeling Stadshart
- Verbinding N201-A9 ('Bereikbaarheid Amstelveen Zuid')

De aansturing van de eerst drie projecten is ondergebracht bij het programmabureau Stedelijke Ontwikkelingen. De laatstgenoemde uitdaging zit nog niet in deze fase. De formatie van het Bureau wordt structureel bekostigd uit de Algemene middelen. Hiermee is een bedrag gemoeid van 0,4 miljoen euro. De verdere kosten van de planbegeleiding, die niet bij derden kunnen worden belegd/verhaald maar die wel nodig zijn om de gemeentelijke inbreng en belangen te waarborgen (advies, communicatie) zijn daarmee nog niet geborgd.

Voor de periode 2015-2017 worden deze bijkomende kosten van planbegeleiding ten laste van de gemeente geraamd op 0,3 miljoen euro per jaar². Deze kosten kunnen worden gedekt uit de Rijksvergoeding voor de gemeentelijke kosten voor planbegeleiding A9.

Elk van deze projecten kent zijn eigen specifieke bekostiging en gemeentelijke bijdrage. Mochten er in aanvulling op de bestaande scope van deze projecten extra gemeentelijke wensen zijn, dan dienen deze aanvullend bekostigd te worden.

Hierna volgt een korte schets van de stand van zaken per project.

Inpassing verbreding A9

De Planstudie A9 is gestart op basis van de in 2014 gesloten samenwerkingsovereenkomst met RWS. Uit deze overeenkomst vloeien inspanningsverplichtingen voort voor de gemeente om RWS actief en voortvarend te ondersteunen in de planontwikkeling, de te voeren planologische procedures en het omgevingsmanagement. Borging van de gemeentelijke belangen vraagt inzet op het opstellen en inbrengen van klantwensen en systeemeisen en het opstellen van een Uitvoeringsovereenkomst voor de aanleg, de tijdelijke situatie en het beheer en onderhoud. Voor wat betreft de planontwikkeling ligt het accent op de groeninrichting, de verkeersoplossingen en de aansluiting op de gemeentelijke omgeving, met name van belang in het Oude Dorp en bij het Stadshart. Het beperken van overlast tijdens de bouw is ook een belangrijk thema. Tot slot vindt akoestisch onderzoek plaats welke consequenties de planwijziging van de tunnel naar de verdiepte ligging heeft op voorgenomen bouwvoornemens en bestemmingswijzigingen in de directe omgeving (bijvoorbeeld bij functiewijziging van leegstaande kantoren). De kansen om werk met werk te maken worden verkend.

Inpassing en ombouw Amstelveenlijn

In samenwerking met opdrachtgever Stadsregio wordt voortvarend gewerkt aan de planuitwerking en de voorbereiding van de uitvoering van de ombouw Amstelveenlijn. Borging van de gemeentelijke belangen vraagt inzet op het opstellen en inbrengen van klantwensen en systeemeisen en het opstellen van een Uitvoeringsovereenkomst voor de aanleg, de tijdelijke situatie en het beheer en onderhoud. Voor wat betreft de planuitwerking ligt het accent op de groeninrichting, de verkeersoplossingen en de aansluiting op de gemeentelijke omgeving. Het opstellen van plannen voor de tijdelijke situatie vraagt ook veel aandacht. Recent is ook een planstudie gestart naar de mogelijke doortrekking naar Uithoorn (Uithoornlijn). Veel aandacht gaat uit naar het omgevingsmanagement en de afstemming van de plannen op die van de A9. Voor het HOV-overstapstation Beneluxbaan – Ouderkerkerlaan vraagt dit om een actieve gemeentelijke regie. Werkzaamheden die in opdracht van de Stadsregio of de Dienst Metro en Tram worden verricht worden in rekening gebracht bij deze partijen. Daarnaast is inzet nodig om de gemeentelijke belangen te behartigen.

² In totaal dus 0,9 miljoen euro waarvan 0,55 miljoen euro A9, 0,25 miljoen euro Stadshart en 0,1 miljoen euro Amstelveenlijn

Ontwikkeling Stadshart

Het is nodig op korte termijn in samenwerking met betrokken (markt)partijen te starten met de planvorming en het omgevingsmanagement voor de (door)ontwikkeling van het Stadshart. Qua planvorming is het met name nodig om ruimtelijke kaders te bepalen voor de oostzijde van het Stadshart (waaronder een mogelijke herontwikkeling van het V&D-gebouw), de randen van het Stadsplein en de westzijde (waaronder de achterzijde van de Schouwburg en het busstation; dit in aansluiting op de ontwikkelingen rond de verbreding van de A9). Onderlinge afstemming van ontwikkelingen en omgevingsmanagement op het A9-project is essentieel.

Het Stadshartproject draagt bij aan de doelen van de gemeente om het kwaliteitsniveau en de economische positie van het Stadshart te bestendigen. Het samen met marktpartijen werken aan het versterken van het Stadshart in goed overleg met de omgeving is randvoorwaardelijk voor de haalbaarheid. Keerzijde is, dat niet investeren in het Stadshart kan leiden tot een verdere verscaling van het aanbod en de kwaliteit.

N201-A9

Ten aanzien van de provinciale Studie N201 geldt, dat aanvullende maatregelen na realisatie van de N201 gewenst zijn. De voorkeursoplossing voor een oostelijke randweg (in combinatie met verbreding van de Zijdelweg-Bovenkerkerweg) is bestuurlijk afgewezen door zowel de Gemeente als Provincie. In overleg met de Provincie onderzoekt Amstelveen nu, welke alternatieven er kunnen worden geboden. Een mogelijke no regret maatregel is de verbreding van een klein deel van de Bovenkerkerweg en aanpassing van de kruising Bovenkerker-/Wiegelweg ter hoogte van Westwijk zuidoost, zoals deze reeds was voorzien in de planvorming van Westwijk Zuidoost. Hiervoor zijn nog geen middelen voorzien.

Voorstel 3

Instemmen met een budget van 0,3 miljoen euro per jaar in 2015 tot en met 2017 voor bijkomende kosten gemeentelijke planbegeleiding voor de projecten inpassing verbreding A9, inpassing/ombouw Amstelveenlijn en ontwikkeling Stadshart en deze kosten te dekken via de vergoeding voor kosten planbegeleiding A9, één en ander te verwerken via het bestedingsvoorstel eenmalige middelen.

2.4. Tijdvakrapportage 2015

In bijlage 2 treft u aan de Eerste Tijdvakrapportage over 2015. De prognose komt uit op een verwaarloosbare positieve bijstelling van afgerond 0,1 miljoen euro. Belangrijker is wat er niet kan worden gezegd: Wat de uitkomst over 2015 zal zijn voor het sociaal domein, inhoudelijk en financieel. Daarvoor is de nieuwe constellatie nog te pril en ontbreekt nog teveel informatie. Na het verschijnen van de meicirculaire gemeentefonds kunt u via een aparte notitie een geactualiseerd beeld van de geldstromen vanuit het Rijk tegemoet zien.

Een specifiek besispunt is het vormen van een voorziening vakantiegeld³ van 2,1 miljoen euro vanwege een stelselwijziging. De structurele begroting bevat een raming voor één jaarschijf vakantiegeld. Die wordt van oudsher gebruikt voor de uitbetaling van het vakantiegeld in mei van dat jaar. Strikt genomen gaat het echter om de uitbetaling van de rechten die de achterliggende twaalf maanden zijn opgebouwd en vindt vervolgens de opbouw van nieuwe rechten plaats die in mei van het jaar erna tot betaling komen. In een zuiver lasten/baten stelsel behoort men dan een voorziening te vormen voor deze opgebouwde rechten. Als uitvoeisel van het laatste accountantsverslag valt niet meer te ontkomen aan een stelselwijziging. Dit betekent een eenmalige vorming van een voorziening vakantiegeld ten laste van de algemene reserve van 2,1 miljoen euro.

³ Met het oog op de regelgeving is de formele omschrijving van de voorziening "Individueel keuzebudget", maar materieel is de vakantievergoeding bepalend voor de omvang van de te treffen voorziening.

Verder rapporteert de Tijdvakrapportage ook over de inhuur van externen, de ontwikkeling van de schuldpositie en de lopende toezeggingen naar aanleiding van aanbevelingen van de accountant en de rekeningencommissie:

- De in de afgelopen jaren verstrekte informatie over *inhuur externen* is aan verandering onderhevig geweest en de wensen van de raad en haar commissies zijn geëvolueerd. De inhuur is nu ingedeeld in een prognose voor a) inhuur van personeel om het reguliere werk doorgang te laten vinden ad. 8,3 miljoen euro (rekening 2014: 8,0 miljoen euro) en b) extern advies waarbij de verantwoordelijkheid voor het advies (of ondersteuning) berust bij de adviseur/het adviesbureau ad. 0,8 miljoen euro (rekening 2014: 1,4 miljoen euro). In de politieke agenda is een bovengrens van 100 euro gesteld aan het uurloon voor inhuur van externen. Alleen in uitzonderingsgevallen kan -na toestemming van de wethouder Financiën- een afwijking hiervan worden toegestaan.
- De Vereniging van Nederlandse Gemeenten heeft in 2013 de *houdbaarheidstest gemeentefinanciën* ontwikkeld. Medio maart 2015 is een aangepaste versie ter beschikking gesteld. De gehanteerde indicatoren staan voor Amstelveen nog steeds op "groen".
- In de commissie ABM van 16 april 2015 is toegezegd dat de *aanbevelingen van de Rekeningencommissie* n.a.v. de rekening 2014 alle worden overgenomen. In de commissievergadering van 16 april is de suggestie gedaan om de aanbevelingen van de accountant en de Rekeningencommissie op de lijst van toezeggingen van de raadscommissie voor ABM op te nemen. Voor de afloop van de bevindingen en aanbevelingen van zowel de accountant als de Rekeningencommissie wordt verwezen naar genoemde lijst van toezeggingen.

Ten slotte heeft het grootste deel van de besluitvorming die wij u via de Tijdvakrapportage voorleggen een hoog formeel en administratief-technisch karakter. Een strikte interpretatie van de voorschriften inzake begrotingsrechtmatigheid zoals die in accountantsland opgeld doet brengt dit met zich. Een onderdeel dat op verschillende plaatsen leidt tot wijziging van de begroting is de opstelling van de afdelingsplannen tot uitvoering van de begroting. Met de ontwikkeling in het fysieke en sociale domein had dit meer om het lijf dan gebruikelijk. Een samenhangend beleidsmatig verslag van deze operatie hebben wij opgenomen in bijlage 3. Inhoudelijk is geen sprake van aanpassing van bestuurlijke kaders, de wijzigingen vloeien voort uit het nader uitwerking geven aan deze kaders.

Voorstel 4

Naar aanleiding van de Eerste Tijdvakrapportage 2015:

- (a) Vorming van een voorziening vakantiegeld van 2,1 miljoen euro ten laste van de algemene reserve (stelselwijziging).
- (b) De begroting 2015 wijzigen voor de genoemde voor- en nadelen van per saldo 139.000 euro positief ten gunste van de algemene reserve, alsmede voor de budgettaire-neutrale wijziging van 1.842.000 euro.
- (c) De begroting wijzigen voor het beschikbaar stellen van 75.000 euro vanuit de stelpost onvoorzien voor de beveiliging van Joodse instellingen.
- (d) In de begroting 2015 de aan de reserves en voorzieningen geprognosticeerde uitgaven te verhogen met 428.000 euro en de inkomsten met 300.000 euro.
- (e) Instemmen met de geactualiseerde begroting waarbij het uitgavenniveau van alle programma's 237.214.924 euro bedraagt en het inkomstenniveau van alle programma's 237.065.229 euro bedraagt, conform het overzicht in paragraaf 6 van de Eerste Tijdvakrapportage in bijlage 2.

2.5. Bestedingsvoorstel eenmalige middelen

2.5.1. Totaaloverzicht en voorstel

In samenhang met maatregelen en ontwikkelingen die de algemene reserve versterken leggen wij ook bestedingsvoorstellen ten laste van de algemene reserve aan u voor. Dit gaat om beleidsintensiveringen met een incidenteel karakter. In totaal gaat het om afgerond 8,5 miljoen euro⁴. Dit bedrag is inclusief twee reeds op 29 april jl. genomen raadsbesluiten (Digitaal Werken en Stadsstrand), die wij voor een goed totaaloverzicht hebben meegenomen. Daarnaast bevat het overzicht enkele p.m.-posten voor lopende ontwikkelingen die wij voor een goede beeldvorming relevant vinden om te vermelden, maar waarvoor wij u nu nog geen concrete voorstellen voorleggen ter besluitvorming. Na dit overzicht volgt een postgewijze toelichting. Structureel nieuw beleid komt aan de orde in paragraaf 3.3.

Bestedingsvoorstel eenmalige middelen (t.l.v. algemene reserve)

Omschrijving	port. houder	bedrag totaal	fasering				toel. in par.
			2015	2016	2017	2018	
Digitaal Werken (cf. raadsbesluit 29apr14)	Br	1.700	1.700				
Stadsstrand (cf. raadsbesluit 29apr14)	Ve	750	750				
Piet Hein	Ve	1.000	1.000				2.1.2
Onderwijshuisvesting, overig	Ve	p.m.					2.1.2
Bijk. plankosten grote projecten	Br/Ra	900	300	300	300		2.3
# dekking uit rijksbijdrage A9 planbegeleiding		-600	(*)	-300	-300		
N201-A9		p.m.	p.m.				2.3
Broersepark (clubgebouw)	Bo	50	50				2.5.2
Groen op daken (subs.regeling 5jr à 40.000)	Bo	200		200			2.5.3
Sport, exploitatie Sportbedrijf Amstelveen	Bo	760	360	200	200		2.5.4
Sport, vierde sporthal	Bo	1.650	1.650				2.5.5
Verbouwing De Bolder	Br	765	765				2.5.6
Communicatie	v'tv	70		70			2.5.7
Internationaal onderwijs	Ve	p.m.					2.5.8
Internationaal beleid	v'tv/Ve	35		35			2.5.9
Economie, Schiphol	Ve	150	100	50			2.5.10
Economie, kantorenloods	Ve	100		100			2.5.10
Implementatie Woonagenda	Ra	150		50	50	50	2.5.11
Woonfraude	v'tv/VRa	500	75	125	150	150	2.5.12
Opstellen wijkanalyse	Ra	40		40			2.5.13
Bestuurlijke adhesie maatschappelijke activiteiten	college	60		20	20	20	2.5.14
Verbeterplan aanbesteden/inkoop c.a.	Ra	250	250				2.5.15
Cultuur(strip)	Ve	p.m.					3.2.5
Totaal eenmalige middelen t.l.v. algemene reserve		8.530	7.000	890	420	220	

(*): de vrijval van het bedrag in de jaarschijf 2015 loopt via de Tijdvakrapportage 2015.

Voorstel 5

Instemmen met het bestedingsvoorstel eenmalige middelen conform het overzicht in paragraaf 2.5 en dit voor de jaarschijf 2015 verwerken als begrotingswijziging en dit voor de jaarschijven 2016 en verder op te nemen in de (meerjaren)begroting 2016-2019.

⁴ De hier opgenomen reeks komt terug in het overzicht van de algemene reserve in par. 2.6.

2.5.2. Broersepark (clubgebouw)

In de plannen voor renovatie van het Broersepark is een renovatie van het clubgebouw opgenomen. Het huidige clubgebouw voldoet niet meer aan bouwkundige eisen en vertoont gebreken. Er is een plan gemaakt voor een eenvoudig parkhuis van ca. 100 m² dat multifunctioneel kan worden gebruikt. Niet alleen als clubgebouw, maar ook als koffie/toiletpunt bij herdenkingen, festiviteiten en andere activiteiten in het Broersepark. Realisatie kost circa 130.000 euro. Wij stellen voor vanuit de gemeente 50.000 euro bij te dragen. De club levert zelf een bijdrage van circa 50.000 euro en zoekt nog aanvullende fondsen voor 30.000 euro. De club zorgt zelf voor het onderhoud. Dit is een mooi en inspirerend voorbeeld van samenwerking, duurzaam gebruik van accommodaties en ruimte geven aan initiatieven.

2.5.3. Groen op daken

In de afgelopen jaren is een tweetal moties ingediend die aandacht vragen voor groen op daken: "verticaal groen integraal doen!" en "continue meer groen op gebouwen". Ter uitvoering hiervan stellen wij voor het vergroenen van daken en gevels te stimuleren via een subsidieregeling zoals die ook in andere gemeenten (zoals Utrecht) wordt toegepast. In een raadsbrief van half april bent u geïnformeerd over de stand van zaken van uitvoering en over deze optie. Hiermee geven wij invulling aan de ambitie van Amstelveen om een groene gemeente te zijn. Zowel in fysieke kwaliteit als in bewustzijn en in actieve participatie. Concreet stellen wij voor een bedrag van 200.000 euro te reserveren om gedurende vijf jaar jaarlijks 40.000 euro aan subsidie te kunnen verstrekken. De subsidie is 50% van het te investeren bedrag.

Daarnaast hebben wij oog voor vergroening van de eigen gemeentelijke gebouwen. Een concrete mogelijkheid die wij willen benutten is de vervanging van het dak van het rioolgemaal aan de Ruyslaan. De kosten hiervan worden binnen de rioolexploitatie verwerkt.

2.5.4. Sport, exploitatie Sportbedrijf Amstelveen

Gebleken is dat het sportbedrijf de afgelopen jaren onvoldoende is gesubsidieerd om financiële stabiliteit te kunnen borgen. Wij stellen voor hier verandering in aan te brengen in de vorm van een aanvulling op de subsidie aan het sportbedrijf. De noodzakelijke aanvullende financiële maatregelen bestaan uit een eenmalig bedrag van in totaal 0,76 miljoen euro, verdeeld over de jaren 2015-2017. In 2015 hebben wij een bedrag van 0,36 miljoen euro opgenomen voor het repareren van exploitatietekorten in de jaren 2013 en 2014 (0,22 miljoen euro), alsmede voor een extra bijdrage voor het lopende jaar 2015 (0,14 miljoen euro). Voor 2016 en 2017 hebben wij hiervoor een aanvullende bijdrage van 0,2 miljoen euro per jaar opgenomen. Met het sportbedrijf streven wij ondertussen naar het professionaliseren van de relatie tussen gemeente en het sportbedrijf, het verleggen van risico naar het sportbedrijf en het faciliteren van ondernemerschap binnen het sportbedrijf. Hierbij is het uitgangspunt dat het sportbedrijf in deze jaren met behulp van deze extra financiële armslag en de ruimte voor ondernemerschap de extra gemeentelijke subsidie zelfstandig weet te compenseren door opbrengstenverhoging, kostenreductie of een combinatie daarvan.

Via een apart raadsvoorstel zullen wij nader uitgewerkt aan u voorleggen hoe een verdere verzakelijking/professionalisering van de relatie met het Sportbedrijf kan worden bereikt. Overwegingen en besluitvorming rondom het toekomstperspectief voor zwembad De Meerkamp, waarvoor op termijn herinvesteringen noodzakelijk zijn, wordt uitgewerkt in een afzonderlijk traject. Dit mede in samenhang met een structurele ombuiging op de sportsector vanaf 2018 (zie ook paragraaf 3.2.6).

2.5.5. Vierde sporthal

Ons college heeft de ambitie een multifunctionele voorziening in de stad te creëren voor volwaardige sport- en beweegmogelijkheden. Diverse onderwijsinstellingen en sportverenigingen hebben aangegeven aanvullende behoefte aan goede binnensportruimte te hebben. Eerder hebben wij u reeds geïnformeerd over de vraag van Amstelveense turners.

Door sport(vereniging)en te combineren en een goede faciliteit te bieden, ontstaan mogelijkheden tot herontwikkeling van andere locaties of voor afstoting van maatschappelijk vastgoed. Hierdoor komt bijvoorbeeld de locatie Appellaan/Notenlaan volledig ter beschikking voor woningbouw, waardoor de opbrengst wordt geherinvesteerd in de nieuwe sportvoorziening. Als beste optie zien wij de aanbouw aan een bestaande sportvoorziening, waarbij faciliteiten kunnen worden gedeeld en kosten worden gedrukt. Ook qua beheer en exploitatie lijkt dit de meest efficiënte oplossing. De kosten van een aangebouwde, overdekte sportvloer inclusief inventaris komen dan naar verwachting op 1,65 miljoen euro.

Een gedetailleerd exploitatieoverzicht is (nog) niet beschikbaar, maar uitbreiding van sportfaciliteiten (een hal meer) leidt tot meer exploitatielasten (in de vorm van subsidie aan het Sportbedrijf) die drukken op de sportbegroting. Dit structurele aspect wordt betrokken bij het raadsvoorstel voor deze sporthal.

2.5.6. Verbouwing De Bolder

Met vaststelling van het nieuwe WMO beleid heeft uw raad besloten om in de wijk Groenelaan een woonservicezone in te richten. Binnen deze zone is behoefte aan een multifunctioneel wijkcentrum, een ouderen steunpunt en een plek om lichte vormen van dagstructurering te laten plaatsvinden.

Buurtbewoners uit Groenelaan en omgeving bezoeken De Bolder, in beheer van AanZ, als wijkcentrum en ouderensteunpunt. De Bolder ligt op een centrale plaats in de wijk bij winkelcentrum, scholen en sportvoorzieningen. Het gebouw is verouderd en technisch aan grondige renovatie toe. Daarnaast sluit de functionele indeling van het gebouw niet aan bij de behoefte, zeker niet binnen de context van 'welzijn nieuwe stijl'. De bewonersinitiatiegroep georganiseerd in Stichting Wijkkoepel Groenelaan staat volledig achter het doel de Bolder te ontwikkelen richting een multifunctioneel wijkcentrum voor een brede doelgroep, een belangrijke basisvoorziening voor de hele wijk binnen de woonservice zone. Daarnaast wordt nu het buurtrestaurant "eten in de Olmen" gerealiseerd door wijkbewoners in de tijdelijke ruimte van de Olmenhof. Deze voorziening zal op termijn in het gerenoveerde multifunctionele wijkcentrum een plek kunnen krijgen.

Naast technische verbeteringen is ook functionele verbetering van het gebouw zeer wenselijk. Onder andere betekent dit dat de lift vergroot wordt en een serre wordt aangebouwd. Toegankelijkheid en openheid van de voorziening zien wij als voorwaarde om het wijkcentrum voor alle groepen aantrekkelijk én toegankelijk te maken. De volledige renovatie van De Bolder kost naar schatting 1,7 miljoen euro, waarvan een groot deel beschikbaar is via de onderhoudsvoorziening. De nu voorgestane optimalisering inclusief functionele verbeteringen vergt een aanvullend incidenteel bedrag 765.000 euro.

2.5.7. Communicatie

De ontwikkelingen binnen de digitale snelweg hebben er niet alleen voor gezorgd dat mensen sneller aan informatie komen; ze hebben ook gezorgd voor een mondiger publiek dat in een meer directe vorm contact zoekt met de gemeente en sneller geïnformeerd wenst te worden. Daarnaast maken mensen steeds meer gebruik van beeldmateriaal (fotografie en video's). Social media zijn wijd verspreid en veel gebruikt. Digitalisering heeft daardoor effect op de manier waarop de gemeente met haar inwoners communiceert. De gemeente wil haar inwoners optimaal kunnen bedienen.

Op systeemniveau maken wij een kwaliteitsslag met het nieuwe zaaksysteem (Digitaal Werken, raadsbesluit 29apr15). Maar ook op strategisch en operationeel niveau is een extra inspanning nodig waarvoor wij in de voorstellen van deze Kadernota zowel incidenteel als structureel middelen vrijmaken.

Concreet stellen wij voor eenmalig 70.000 euro beschikbaar te stellen voor zaken als onderzoek naar de website, aanschaf van nieuwe tools, een upgrade van de zoekmachine en nieuw beeldmateriaal. Verder stellen wij voor structureel 100.000 euro vrij te maken voor capaciteit online communicatie adviseur met specifieke expertise en ervaring en jaarlijkse inhuur voor productie beeldmateriaal en campagnes.

2.5.8. Onderwijsagenda: Internationaal onderwijs en VVE (Voor- en vroegschoolse educatie)

Investeren in onderwijsvernieuwing, c.q. verbetering van de kwaliteit van het onderwijs is een speerpunt van ons college. Het College Uitvoeringsprogramma 2014-2018 bevat hiervoor structureel 0,5 miljoen euro. Dit bedrag komt in de periode 2015-2017 gefaseerd beschikbaar. De concrete invulling vindt plaats via de Onderwijsagenda, die wordt opgesteld in overleg met onderwijs, ouders, leerlingen en bedrijfsleven en die wij in september aan uw raad aanbieden.

Vooruitlopend op de vaststelling van deze agenda noemen wij hier reeds twee nieuwe ontwikkelingen:

- Internationaal onderwijs
- Voor- en vroegschoolse educatie

Internationaal onderwijs

Internationaal onderwijs versterkt het vestigingsklimaat voor internationale bedrijven in Amstelveen en vormt tevens een groot afbreukrisico op het vestigingsklimaat op het moment dat de vraag groter is dan het aanbod. Het laatste heeft effect op de concurrentiepositie van Amstelveen (en de regio Amsterdam) die daardoor verzwakt ten opzichte van andere Europese landen. Tevens biedt internationaal onderwijs kansen voor Amstelveense leerlingen voor de door groei op de internationale arbeidsmarkt.

De komende jaren is er een groeiende vraag naar internationaal onderwijs. Dit komt ook tot uitdrukking in het recent door uw raad behandelde 'Internationaal beleidskader 2015-2018'. Internationaal onderwijs is erg belangrijk voor Amstelveen, momenteel zijn er al wachtlijsten in de regio voor internationaal onderwijs. Zowel voor expats als overige leerlingen willen we inzetten op internationaal dan wel tweetalig onderwijs. Wij onderzoeken de mogelijkheden hiertoe.

VVE

De gemeente heeft de wettelijke plicht om aan kinderen die door het consultatiebureau geïndiceerd zijn een VVE-plaats aan te bieden. Daarnaast zijn er Peuterarrangementen voor niet geïndiceerde kinderen. De verhouding is ongeveer 60%-40%. Een mengeling van VVE kinderen en niet VVE kinderen leidt voor beide groepen tot een goede en betere ontwikkeling: VVE kinderen leren ook van de niet VVE kinderen en de niet VVE kinderen hebben baat bij de intensievere aanpak.

Sinds 2012 is het aantal geïndiceerde kinderen gestegen van 60 naar 84. Dit aantal lijkt zich nu te stabiliseren. Voortzetting van het bestaande, gemengde beleid vraagt een structurele verhoging van het budget VVE met 75.000 euro om de stijging van het aantal kinderen te kunnen bekostigen. Deze meerkosten nemen wij mee in de Onderwijsagenda.

2.5.9. Internationaal beleid

De mondiale concurrentie tussen de stedelijke regio's wordt scherper. Het is daarom belangrijk, dat de metropoolregio Amsterdam zich verder ontwikkelt. Amstelveen is een belangrijke speler binnen deze regio. Extra investeren in de internationale uitstraling van Amstelveen is van groot belang voor de concurrentiepositie. Dat trekt internationale bedrijven en werknemers aan. Dit is ook goed voor de inwoners van Amstelveen: meer banen en betere voorzieningen.

Elke gemeente binnen de metropoolregio Amsterdam heeft de impliciete opdracht om haar sterke punten uit te nutten en verder uit te bouwen. Voor de concurrentiekracht van het geheel. Amstelveen is de internationale gemeente binnen deze regio. Naast aandacht voor internationaal onderwijs (zie hiervoor paragraaf 2.5.8.) hebben wij nog een drie andere acties verwerkt in deze Kadernota om het internationale karakter en handelen van Amstelveen te versterken. Dit betreft:

1. Engelstalige digitale informatie breed aanbieden (o.a. via website);
2. Deelname international trade desk (in regionaal verband; trekker gemeente Amsterdam);
3. Opzetten representatieve, multifunctionele locatie in het stadshart om bedrijven te ontvangen.

Met deze drie acties is een incidenteel bedrag van 35.000 euro gemoeid en een structureel bedrag van 60.000 euro.

2.5.10. Versterking lokale economie

Naast de focus op het internationale karakter van Amstelveen in de twee vorige paragrafen bevat deze Kadernota nog vier andere voorstellen om inhoud te geven aan lokaal economisch beleid:

1. behartigen Amstelveense belangen in ontwikkelingen rond Schiphol (150.000 euro eenmalig).
Aanpassingen in regelgeving en groei van de luchtvaart hebben impact voor Amstelveen in de sfeer van overlast voor de inwoners en ruimtelijke beperkingen. Het is van groot belang dat Amstelveen binnen de beschikbare mogelijkheden optimaal kennis heeft van en inspeelt op ontwikkelingen die ons raken. Actuele ontwikkelingen vragen extra inzet in 2015/2016;
2. behartigen Amstelveense belangen in regionale verbanden (90.000 euro structureel).
De gemeente participeert al enige jaren in de regionale verbanden Greenport, PRES (Platform Regionale Economische Structuur) en Expo Real. Wij hebben een bedrag opgenomen om deze activiteiten structureel op het actuele niveau te kunnen voortzetten;
3. citymarketing (50.000 euro structureel).
Stadsmarketing is een algemeen sluitstuk van economisch beleid, gericht op het benutten van de bestaande kwaliteiten en het positioneren van Amstelveen. Dit is een college-brede zaak en een kwestie van lange adem waarvoor wij nu een structureel budget in de voorstellen hebben verwerkt.
4. kantorenloods (100.000 euro structureel).
De achterliggende jaren zijn middelen vrijgemaakt voor tijdelijke inhuur van commerciële deskundigheid met het oog op de sterk gewijzigde omstandigheden op de vastgoedmarkt. Dit loopt tot en met 2015. Op basis van de actuele situatie vindt ons college het wenselijk om dit ook in 2016 nog te continueren.

2.5.11. Implementatie Woonagenda

De afgelopen maanden is gewerkt aan de Woonagenda 2015 – 2018 voor Amstelveen. Deze Woonagenda zal u binnenkort als kaderstellende Woonvisie voor besluitvorming worden aangeboden. De Woonagenda sluit aan op de veranderingen op rijks- en regioniveau op het gebied van Wonen en probeert beweging te krijgen in een aantal problemen aan (de onderkant van) de woningmarkt, die al jaren knellen en steeds groter lijken te worden. Uit die Woonagenda blijkt dat primaire zorg voor de corporaties moet zijn de handhaving van de kwaliteit van het bestaande bezit. Gezien de leeftijd van de stad en met name een aantal wijken waar grote aantallen (sociale) huurwoningen staan zijn grootschalige renovatieprogramma's te verwachten. In specifieke gebieden wordt ook al zichtbaar dat die renovaties noodzakelijk zijn.

In de rijksregelgeving krijgt de gemeente een meer sturende rol richting woningcorporaties en particuliere eigenaren van huurwoningen. Om die rol waar te kunnen maken is vanuit de gemeente eigen inspectie van de bouwkundige staat van het woningbezit van de corporaties noodzakelijk, inspectie die onafhankelijk van de woningeigenaren wordt uitgevoerd. Wij willen voor de periode 2015 – 2018 een bouwkundig inspecteur aanstellen, die de bouwkundige staat van het woningbezit van de corporaties en overige woningeigenaren gaat inspecteren, te beginnen met de woningvoorraad van Eigen Haard.

De resultaten van die inspecties gaan wij gebruiken om de prioritering, aard en het tempo van de renovatieprogramma's van met name de oudere wijken in de stad aan te sturen. Op deze manier geven wij invulling aan de nieuwe rol van de gemeente in de aansturing van de corporaties conform de nieuwe Woningwet en de Amstelveense Woonagenda 2015 - 2018.

2.5.12 Woonfraude

In het kader van de bestrijding van woonfraude en het crimineel gebruik van woningen is het voornemen om een meer intensieve aanpak te realiseren die gebiedsgericht is in plaats van uitsluitend op grond van signalen van binnen en buiten de organisatie; in Amsterdam "Zoeklicht" genoemd. Hoofddlijn van deze methode is dat op grond van bestandsvergelijkingen van de verhuurders van huurwoningen met die van de gemeente, verrijkt met informatie van de politie, potentiële misstanden worden gesignaleerd en huisbezoeken plaatsvinden, eventueel gevolgd door handhavingsacties. Dit betekent dat op grond van bestandsvergelijkingen van huurders met de Basis Registratie Personen van de gemeente huisbezoeken plaatsvinden op die adressen waar het "niet klopt".

Deze gebiedsgerichte aanpak, die past in het wijkgericht werken, brengt de gemeente meer achter de voordeur. De verwachting is dat hierdoor ook andere zaken aan het licht komen, bijvoorbeeld (buren)overlast, zorgvragen en andere vormen van fraude. Hierop kan dan ook worden doorgepakt waarbij ook nog meer andere organisatieonderdelen worden betrokken.

De inschatting is, dat na een bestandvergelijking circa 15% van de Amstelveense huurwoningen in aanmerking komt voor een huisbezoek. Dit moet worden verricht door twee personen. Inclusief voorbereiding, reistijd en rapportage wordt uitgegaan van een doorlooptijd van vier jaar à 125.000 euro per jaar.

2.5.13. Opstellen wijkanalyses

Wijkprofielen hebben een signalerende functie: in welke wijken gaat het minder goed, wat gaat er minder goed? Door het samenbrengen van veel verschillende cijfers/kengetallen op wijkniveau kunnen verbanden zichtbaar worden of stapeling van effecten. Is het dan nodig om in te grijpen of extra inspanningen te verrichten? En gaat het in de loop van de tijd ook beter of slechter? Om in deze behoefte te voorzien is het Amsterdamse wijkanalyse model geadopteerd.

Met een budget van 40.000 euro kunnen profielen van alle Amstelveense wijken worden gemaakt. Een eventuele vervolgaanpak valt buiten dit budget. Dit is afhankelijk van de uitkomsten van een specifieke wijkanalyse en is maatwerk per wijk.

2.5.14. Bestuurlijke adhesie maatschappelijke activiteiten

Speerpunt van ons college is een bestuurscultuur van meer naar buiten, meer direct contact met inwoners en ondernemers. Wij willen dingen mogelijk maken in samenwerking met de Amstelveeners, bedrijven en instellingen. Daarbij past ook een bescheiden "werkbudget" voor bestuurlijke adhesie aan positieve maatschappelijke activiteiten. Hiervoor hebben wij drie keer 20.000 euro opgenomen (2016-2018).

2.5.15. Verbeterplan inkoop- en aanbesteding

In het kader van de behandeling van de jaarrekening 2014⁵ is uitvoerig stilgestaan bij de noodzaak van een inhaal- en reparatieslag inkoop en aanbesteding in het licht van de rechtmatigheid alsmede het nader vormgeven van het verbeteren van de doelmatigheid. Wij verwijzen in dit verband ook naar onze brieven hierover van 31 maart 2015 'Maatregelen organisatiebreed verbeteren inkoop en aanbesteding' en 29 april 2015 'Verbeterplan inkoop en aanbesteding'.

In onze voorstellen hebben wij een eenmalig bedrag van 250.000 euro opgenomen om daadwerkelijk de forse tijdelijke impuls te kunnen realiseren die noodzakelijk is. Conform onze toezegging zullen wij uw raad informeren over de voortgang van de verbetermaatregelen. Gaandeweg zal ook het financiële plaatje beter kunnen worden onderbouwd en gecompleteerd. Dit omvat ook frictiekosten vanwege mogelijke contractaanpassingen uit hoofde van rechtmatigheidsvereisten, c.a. waarvoor nu nog geen bedrag is opgenomen. Hierover wordt eind 2015 gebundeld gerapporteerd.

2.6. Algemene reserve

2.6.1. Cijfermatige actualisering Kadernota

Vertrekpositie voor de algemene reserve is een omvang van 27,5 miljoen euro per 1jan15 conform de jaarrekening 2014. Dit is afgerond 7 miljoen euro meer dan geraamd in de begroting 2015. De jaarrekening 2014 heeft een overschot van 12 miljoen euro, maar hiervan was reeds 5 miljoen euro ingeboekt. Dit betrof met name specifieke besluitvorming bij de behandeling van de begroting 2014 (nov13) om de algemene reserve te versterken, alsmede de positieve prognose in de eerste Tijdvakrapportage 2014.

⁵ raadsvergadering 16 april 2015.

Voor 2015 en verder spelen de volgende ontwikkelingen:

1. Op basis van de jaarrekening 2014 zijn de lopende grondexploitaties geactualiseerd. De uitkomsten daarvan leggen wij via een apart raadsvoorstel aan u voor in dezelfde raadsvergadering als deze Kadernota. De actuele prognose van de verwachte toekomstige winstafrachten ten gunste van de algemene reserve is in deze Kadernota verwerkt. Dit gaat om ruim 15 miljoen euro in de jaren 2015 en 2016. In samenhang hiermee is een bijdrage aan het programma onderwijshuisvesting opgenomen van 7 miljoen euro in 2015⁶.

Ten opzichte van de bestaande meerjarenbegroting komen de winstafrachten na actualisering 3,6 miljoen euro hoger uit. Dit betreft met name Startbaan 12, die in de vorige prognose nog niet als "harde" inkomst was meegenomen.

2. Voor 2015 is rekening gehouden met een incidenteel voordeel op de rente exploitatie van 1,5 miljoen euro. Structureel wordt uitgegaan van een sluitende rente exploitatie. In 2015 is nog eenmalig sprake van een voordeel vanwege nog uitstaande geldleningen met gunstige rentepercentages. Deze rendementen vervallen echter in 2016.
3. In de begrotingsraad van 12 november 2014 is het College Uitvoeringsprogramma 2014-2018 behandeld. Naast ruimte voor nieuw beleid bevatte het programma ook voorstellen ter verbetering van het financiële kader voor de komende jaren. Daarnaast zijn aparte besluiten genomen met gevolgen voor de stand van de algemene reserve. Per saldo leidt dit tot een versterking van de algemene reserve in 2015/16 met afgerond 5,4 miljoen euro, te specificeren als volgt:

# incidentele vrijval stelpost sportvelden cf. bestaande meerjarenbegroting	1,4 mln. euro
# besluiten College Uitvoeringsprogramma begrotingsraad 12nov14	2,0
# besluitvorming Participatienota raadsvergadering dec14	2,0

4. Via deze Kadernota stellen wij u voor om de egalisatievoorziening Zorgvlied met 0,5 miljoen euro af te romen ten gunste van de algemene reserve. Het beleidskader voor deze voorziening bepaalt een maximum van 10% van de totale exploitatie van Zorgvlied. Als de stand op rekeningbasis ultimo het jaar boven deze grens zit dan besluit de gemeenteraad bij daaropvolgende Kadernota hoe hier mee om gaan. De exploitatie van Zorgvlied kwam de laatste jaren onder druk te staan door een (landelijke) terugloop van begravingen. In 2014 is een nieuw bedrijfsplan opgesteld, afgestemd de actuele situatie en toekomstverwachtingen. Op basis hiervan is het besluit genomen om te investeren in een crematorium (raadsvergadering 1okt14). In deze fase met een lopend investeringsproject en een wijziging van de exploitatie achten wij een buffer van 20% in plaats van 10% wenselijk. Daarnaast bevat de egalisatievoorziening een bedrag dat betrekking heeft op een fasering/overheveling van budget voor een inhaalslag in het ruimen van graven (cf. eerdere aparte besluitvorming). Hiermee rekening houdend kan 0,5 miljoen van de reserve worden afgeroomd. De reserve bedraagt dan 1,2 miljoen euro, waarvan 0,8 miljoen euro buffer en 0,4 miljoen euro budgetoverheveling.
5. Paragraaf 2.5 van deze Kadernota bevat voorstellen voor de inzet van eenmalige middelen ten laste van de algemene reserve. Het effect van deze voorstellen is meegenomen in de actuele prognose van de stand en ontwikkeling van de algemene reserve.

Met de beschreven bijstellingen komt de algemene reserve ultimo 2019 uit op afgerond 32 miljoen euro⁷.

Voorstel 6

Ter versterking van de algemene reserve in 2015 toe te voegen 0,5 miljoen euro vanwege afoming van de egalisatievoorziening Zorgvlied.

⁶ conform raadsbesluit 8d Kadernota 2014, dd. 3 juli 2014.

⁷ Zie paragraaf 2.6.4. voor een totaaloverzicht.

2.6.2. P.M.-posten

Ter completering van de beeldvorming bevat het overzicht een aantal p.m.-posten:

- Uit het oogpunt van prudent financieel beheer houdt de gemeentebegroting bij het begroten van winstafrachten uit *locatie-ontwikkelingen* alleen rekening met projecten waarbij juridisch afdwingbare afspraken zijn gemaakt om tot realisatie/uitvoering te komen. Dit betekent dat op een aantal locaties in economisch betere tijden nog winstgevende projecten kunnen worden gerealiseerd. In een normale markt is hier in potentie nog een winstafracht mogelijk in de orde van 10 à 15 miljoen euro. Daarnaast is mede van belang, dat in de jaarrekeningen 2011 en 2012 een afboeking van boekwaarden voor bedrijventerrein De Loeten heeft plaatsgevonden. Bij een aantrekkende economie zal ontwikkeling kunnen plaatsvinden waarbij kostenverhaal zal plaatsvinden. Aangezien de kosten grotendeels reeds zijn genomen zullen de toekomstige opbrengsten worden aangewend voor versterking van de algemene reserve.
- De implementatie van ombuigingsmaatregelen, de krimp binnen het fysiek domein (bestaande taken), de transitie van het sociaal domein en het toekomstbestendig maken van de ambtelijke organisatie (incl. invulling taakstelling ondersteunende functie) brengen *frictie- en transitiekosten* met zich mee. Uitgangspunt is dat oplossingen in eerste instantie binnen de bedrijfsvoering worden gevonden. Voor de organisatie ontwikkeling en de taakstelling ondersteunende functies geldt dat de financiële implicaties binnen de bedrijfsvoering worden opgelost. De voortgang van de operaties wordt gedeeld met de betrokken portefeuillehouder(s) en periodiek gerapporteerd aan ons college en de raadscommissie. Richting raad zal bij de verantwoordingsdocumenten tijdvak en jaarrekening verantwoording worden afgelegd en zichtbaar worden wat binnen de bedrijfsvoering wordt opgelost en wat dekking vraagt binnen algemene middelen.
- de *meicirculaire* algemene uitkering gemeentefonds heeft zowel structurele effecten voor 2016 en verder als incidentele effecten voor 2015 (inclusief verrekeningen over "oude jaren"). Hierover volgt een aparte notitie zodra de uitkomsten van de circulaire zijn doorgerekend.
- Ten slotte bevat het bestedingsvoorstel eenmalige middelen vier *p.m.-posten*. Dit betreft Onderwijshuisvesting (par.2.1.2), N201/A9 (par.2.3), Cultuurstrip (par.3.2.5) en internationaal onderwijs (par.2.5.11).

2.6.3. Beleidsuitgangspunten

De algemene reserve is allereerst belangrijk als risicobuffer om tegenvallers op te vangen. Met het oog op deze primaire functie is het door de raad vastgestelde minimumniveau van de algemene reserve 17 miljoen euro. De jaarrekening 2014 komt op basis van het actuele risicoprofiel van de gemeente uit op een benodigde buffer van 17,5 miljoen euro⁸.

Uitgangspunt van beleid is, dat er met de algemene reserve één stevige, gemeentebrede risicobuffer is, en dat er niet voor verschillende begrotingsonderdelen afzonderlijke buffers (bestemmingsreserves) worden gevormd. In de risico-analyse ter onderbouwing van de gewenste omvang van de algemene reserve is expliciet rekening gehouden met de ontwikkelingen in het sociaal domein en het fysiek domein. Het ligt daarmee niet in de rede voor deze onderdelen aparte risicobuffers te vormen. Dit is uitvoeriger is uitgewerkt in de nota Risicobeleid & reservebeleid Amstelveen 2012, vastgesteld in de raadsvergadering van 9 mei 2012.

Vervolgens is in de huidige situatie van belang dat de algemene reserve aanvullend op de minimale buffer extra armslag biedt om faseringskosten op te vangen waarmee structurele ombuigingsmaatregelen gefaseerd en zorgvuldig kunnen worden ingevoerd en met incidenteel flankerend beleid.

Ten slotte kunnen via de algemene reserve eenmalige opbrengsten en meevallers worden verzameld, zodat deze via integrale bestuurlijke afweging kunnen worden ingezet voor eenmalige investeringen en beleidsintensiveringen. Een concreet voorbeeld is het bestedingsvoorstel eenmalige middelen in paragraaf 2.5 van deze Kadernota.

⁸ Programmarekening 2014, paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing, par.5.2.2., blz. 88.

Versterking van de algemene reserve heeft prioriteit. De politieke agenda bevat de beleidslijn om incidentele meevallers (ontvangsten) te gebruiken om de financiële buffers te versterken en armslag te creëren voor nieuwe investeringen.

2.6.4. Totaaloverzicht stand en ontwikkeling algemene reserve

Navolgend overzicht zet de stand en ontwikkeling van de algemene reserve op een rij.

Algemene reserve

Kadernota 2016

bedragen x duizend euro

	2015	2016	2017	2018	2019	
Geraamde stand per 1jan	27.562	25.226	32.555	32.373	32.153	(a)
<u>Mutaties bestaand beleid/genomen besluiten</u>						
Saldi structurele begroting	0	0	0	0	0	
Renteresultaat	1.500					
Winstafdrachten grondexploitatie	8.652	6.519	238			
Samenh. bijdrage onderwijshuisvesting	-7.000					
Besluitvorming jaarrekening 2014	-700					(b)
Besl.v. begr.raad 12nov14 & Part.note. dec14	3.673	1.700				(c)
Tijdvakrapportage 2015						
# voorziening vakantiegeld	-2.100					
# saldo prognose lopende jaar	139					
<u>Voorstellen Kadernota 2016</u>						
Afroming egalisatievoorziening Zorgvlied	500					
Bestedingsvoorstel eenmalige middelen	-7.000	-890	-420	-220		
<u>P.M.-posten</u>						
# meicirculaire	p.m.					
# Vastgoed / locatie ontwikkelingen	p.m.					
# frictie- en transitiekosten	p.m.					
# Onderwijshuisvesting 2016-2022 (incl. HWC)		p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	
# N201/A9; Bovenkerkerweg/Burg.Wiegelweg		p.m.				
# Verbeterplan inkoop/aanbesteding	p.m.					
# Cultuurstrip		p.m.				
stand algemene reserve 31dec	25.226	32.555	32.373	32.153	32.153	

(a) Beginstand algemene reserve per 1 januari 2015 is conform de jaarrekening 2014 (inclusief rekeningresultaat 2014).

(b) Betreft raadsbesluit budgetoverhevelingen (dec14) en raadsbesluiten 1. en 2. bij de behandeling van de jaarrekening 2014 (jun14).

(c) cf. Meerjarenbegroting 2015-2018 incl. besl. College Uitvoeringsprogramma en Participatienota (dec14).

3. Structurele begrotingspositie

3.1. Totaaloverzicht

Vertrekpositie

Vertrekpunt voor de structurele meerjarige begrotingspositie in deze Kadernota is de besluitvorming door uw raad in de begrotingsraad van 12 november 2014 aan de hand van de Programmabegroting 2015 en het College Uitvoeringsprogramma 2014-2018 zoals wij dat voor die vergadering aan u hebben aangeboden. Met die besluitvorming hebt u een financieel kader voor de komende jaren vastgesteld. De essentie van deze vertrekpositie is een structureel sluitende begroting 2015 met een meerjarenraming waarin de opgave voor de komende jaren in kaart is gebracht en van een aanpak is voorzien om tot een oplossing te komen. Vervolgens is de uitvoering van het lopende jaar ter hand genomen via de vertaling in de afdelingsplannen 2015. Het verder werken aan de opgave voor de komende jaren staat centraal in deze Kadernota 2016.

Deze opgave voor de komende jaren vatten wij als volgt samen:

1. De begroting is voor 2015 en 2016 structureel sluitend met voldoende buffer om risico's op te vangen en onzekerheden tegemoet te treden. Voor 2017 en verder is sprake van een nog in te vullen structurele taakstelling van afgerond 3 miljoen euro. Voor de langere termijn is een visie nodig op het borgen van de duurzame instandhouding van het huidige voorzieningenniveau bij de zich aankondigende overgang naar een beheergemeente (van groei naar stabilisatie met een gaandeweg verouderend areaal).
2. De nieuwe taken in het sociaal domein (de decentralisaties Werk, Zorg en Jeugd) worden uitgevoerd binnen de voor het sociaal domein beschikbare middelen. Enerzijds worden forse kortingen toegepast op bestaande en nieuw overkomende budgetten. Anderzijds is er de uitdaging om het op lokaal niveau beter te gaan doen en bieden de decentralisaties ("3D") ook kansen.
3. De krimp in het fysiek domein wordt opgevangen binnen de bestaande budgettaire kaders voor het fysiek domein. Dit wil zeggen dat de daling van de dekking voor ambtelijke projectcapaciteit uit grondexploitaties en bouwleges wordt opgevangen door afbouw van de projectcapaciteit.
4. Aanvullend op de punten 2 en 3 levert de ambtelijke organisatie een bijdrage aan een sluitende begroting door invulling van een structurele taakstelling op de ondersteunende functie en vindt een doorontwikkeling plaats om te blijven voldoen aan de verwachtingen van bestuur en samenleving in een dynamische wereld. Met als prioriteit het verbeterplan inkoop en aanbesteding.

Daarbij is sprake van twee grote onzekerheden:

- In de eerste plaats de uitgavenkant van het sociaal domein. In de loop van het jaar zal een eerste beeld ontstaan van de ontwikkeling van de uitgavenkant voor de omvangrijke nieuwe taken die de gemeente uitvoert.
- In de tweede plaats de financiële verhouding met het Rijk, c.q. de gelstromen van het Rijk naar de gemeente inclusief sociaal domein.

Zoals gezegd, bieden de sluitende begrotingen voor 2015/16 en de beschikbare buffer een goede basis om met deze onzekerheden om te gaan en is er tijd om de juiste maatregelen te treffen voor de jaren daarna. Na het beschikbaar komen van de meicirculaire gemeentefonds zal via een aanvullende notitie een actueel beeld worden geschetst van de stand van zaken met betrekking tot deze onzekerheden.

Actualisering Kadernota

Als vervolg op het College Uitvoeringsprogramma bevat deze Kadernota een breed en stevig pakket aan voorstellen om daadwerkelijk en substantieel voortgang te boeken in deze bestuursperiode. Deze Kadernota biedt daarvoor het momentum: Er ligt een goede basis en er is nog tijd.

Dit pakket omvat zowel ombuigingen als nieuwe uitgaven. Per saldo geven onze voorstellen niet alleen invulling aan de nog openstaande structurele taakstelling, maar wordt hiermee tevens een overschot opgebouwd om de duurzame instandhouding op langere termijn te kunnen waarborgen.

Verder heeft voor deze Kadernota op de gebruikelijke wijze een inventarisatie plaatsgevonden van risico's en autonome ontwikkelingen, inclusief een actualisering van de grondslagen voor nominaal en areaal. Dit spoor leidt op dit moment niet tot een bijstelling van de bestaande kaders. Aangezien de actualisering van nominaal en areaal in nauw verband staat met de ontwikkeling van de algemene uitkering gemeentefonds nemen wij dit verder mee in de aparte notitie met de uitwerking van de meicirculaire.

Totaaloverzicht structurele begrotingspositie

Het voorgaande mondt uit in navolgend overzicht van het structurele meerjarige begrotingskader.

STRUCTURELE TAAKSTELLING/BEGROTINGSBEEELD

	bedragen x duizend euro				
	positief bedrag is tekort; negatief bedrag is tekortverlaging				
	2015	2016	2017	2018	2019
A. VERTREKPOSITIE STRUCTUREEL (par.3.1)					
# Structurele taakstelling Kadernota/Begroting 2015	1.500	2.200	3.200	3.500	3.500
# Besluiten College Uitvoeringsprogramma /begrotingsraad	-2.500	-3.200	-600	-600	-600
# Besluit Participatienota raadsvergadering 17dec14	-1.973				
Stand cf. besluitvorming raad 12nov15 & 17dec14					
# Eenmalige versterking buffer tbv frictie/transitie	-2.973	-1.000			
# Nog in te vullen taakstelling			2.600	2.900	2.900
Overige kaderstellende besluitvorming (par.3.1)					
# Sociaal domein	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.
# Fysiek domein	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.
# Ondersteunende functie	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.
B. NIEUW KADERNOTA 2016 (structureel)					
Maatregelenpakket ombuigingen (par.3.2)		-1.385	-2.710	-5.000	-5.000
Structureel nieuw beleid (par. 3.3.)		574	574	574	574
* inzet nog beschikbare stelpost(en) structureel nieuw beleid		-210	-335	-335	-335
Autonome ontwikkelingen, structureel (par. 3.4.)					
* WA verzekering		122	122	122	122
* budgettaire knelpunten bestaande vastgoedbegroting		p.m.	p.m.	p.m.	p.m.
Totaal VERTREKPOSITIE					
# Overschot / versterking buffer en begrotingspositie	-2.973	-1.899		-1.739	-1.739 (*)
# Tekort / Nog in te vullen taakstelling			251		

structureel overschot 2018ev in samenhang met lange termijnvisie duurzaamheid/beheergemeente (*)

In het vervolg van dit hoofdstuk gaan wij nader in op de verschillende onderdelen van dit totaaloverzicht. Voor wat de vertrekpositie volstaan wij met de duiding aan het begin van deze paragraaf 3.1. De trajecten fysiek domein en ondersteunende functie zijn taakstellend belegd bij de organisatie en de stand van zaken voor het sociaal domein komt na het verschijnen van de meicirculaire aan de orde. Daarmee geeft dit thans geen aanleiding tot nadere beschouwingen. In paragraaf 3.2 behandelen wij het maatregelenpakket ombuigingen, in paragraaf 3.3 onze voorstellen voor structureel nieuw beleid en in paragraaf 3.4 de risico's en autonome ontwikkelingen.

3.2. Maatregelenpakket ombuigingen

3.2.0. Totaaloverzicht en voorstel

In deze paragraaf geven wij een onderbouwing van het maatregelenpakket ombuigingen dat wij aan u voorleggen. Bij de begrotingsbehandeling 2015 hebt u als raad een aantal concrete zoekrichtingen aan ons meegegeven, die wij uiteraard bij de voorbereiding van deze Kadernota hebben betrokken⁹. In onderstaand overzicht geven wij aan wat dit voor de verschillende zoekrichtingen heeft opgeleverd.

• Slimmer werken, dereguleren	Slimmer werken (incl. dereguleren) is een belangrijk thema uit de nieuwe Politieke Agenda. Dit element is integraal verweven met: • de organisatie-ontwikkeling ("van AA naar Beter") om te blijven voldoen aan de verwachtingen van bestuur en samenleving in een veranderende samenleving; • de nota "Andere Tijden"¹⁰, ontslaking, de rol van de gemeente in relatie tot ruimtelijke ontwikkelingen (oplossen krimp fysiek domein); • het succesvol implementeren van de decentralisaties Zorg, Jeugd en Werk (slimmer werken is nodig om de overkomende verantwoordelijkheden te kunnen waarmaken met minder geld); • het invullen van een taakstelling op de organisatie. Daarbij gaat slimmer werken om (veel) meer dan een financiële taakstelling, het gaat ook een hoogwaardiger dienstverlening. Financieel is het vaak een kwestie van eerst investeren en daarna revenuen plukken (de kost gaat voor de baat). Het bovenstaande betekent dat deze zoekrichting gestalte krijgt via verschillende andere trajecten en niet als op zichzelf staande maatregel terugkomt in het maatregelenpakket ombuigingen.
• Overige zoekrichtingen vorige inventarisatie	Deze zoekrichting komt terug in de concrete voorstellen in deze Kadernota (par. 3.2.2. t/m 3.2.8.).
• Genereren inkomsten	Is onderzocht maar leidt niet tot concrete voorstellen in deze Kadernota.
• Zero base in subsidieland	De voorstellen in deze Kadernota bevatten ook keuzes met betrekking tot subsidies, enerzijds via gerichte taakstellingen (par. 3.2.4/5/6.) en anderzijds via inhouding prijscompensatie (par. 3.2.1.). Op basis van kosten/baten afweging tussen financieel rendement voor de gemeente en maatschappelijke impact voor verenigingen/instellingen zien wij op dit moment af van een uitgebreide "zero base" operatie voor tal van kleine subsidies.
• Inkoopvoordelen	Komt als maatregel terug in deze Kadernota (par. 3.2.1.)
• Maatschappelijk vastgoed	Komt als maatregel terug in deze Kadernota. (par. 3.2.7.)

Mede met inachtneming van bovengenoemde zoekrichtingen en onze overwegingen daarbij zijn wij gekomen tot de volgende concrete ombuigingsvoorstellen die wij aan u voorleggen. Na dit overzicht gaan wij in op de afzonderlijke voorstellen.

⁹ Raadsvergadering 12 november 2014; zie overzicht op blz. 5 van het raadsvoorstel Aanbieding Programmabegroting 2015 en College Uitvoeringsprogramma 2014-2018.

¹⁰ B&W-besluit 24 maart 2015, ter informatie naar raadscommissie ABM.

Maatregelenpakket ombuigingen

Omschrijving	port. houder		bedragen x 1.000 euro			
			positief bedrag is tekort; negatief bedrag is tekortverlaging			
			structureel			
			2016	2017	2018	2019
3.2.1) Prijscompensatie / Inkoop	Ra		-400	-900	-1.800	-1.800
3.2.2) BTW kde's (binnen bestaande tariefniveau)	Bo		-300	-300	-300	-300
3.2.3) Openbare ruimte	Bo		-500	-900	-900	-900
3.2.4) Welzijn	Br	(*)	-185	-310	-500	-500
3.2.5) Cultuur	Ve	(*)		-300	-600	-600
3.2.6) Sport	Bo	(*)			-400	-400
3.2.7) Maatschappelijk Vastgoed	Ra	(*)			-500	-500
Totaal			-1.385	-2.710	-5.000	-5.000

(*) Bij deze maatregelen is sprake van onderlinge samenhang/"overlap", zie daarvoor par.3.2.7.

3.2.1. Prijscompensatie/inkoop

Inkoop is een zorgpunt van dit college. De recente jaarrekening onderstreept dit en heeft inmiddels geleid tot een verbeterplan. Een verbetering van de inkoopfunctie zal zich vertalen in financiële voordelen. Het concreet benoemen en inboeken daarvan vraagt tijd. Daar komt bij dat vanuit de actuele situatie waarin wij ons bevinden het op orde krijgen van de werkwijzen in overeenstemming met wet- en regelgeving eerst ook investeringen vergt. Tegelijkertijd biedt de andere inrichting van de inkooporganisatie mogelijkheden om voordelen te behalen.

Dit heeft ons gebracht tot een tweeledig voorstel om te komen tot een taakstellende ombuiging van 1,8 miljoen euro structureel. De helft van dit bedrag koppelen wij aan realisatie door de verbeterde inkooporganisatie met ingang van 2018. De andere helft wordt in 2016/17 geëffectueerd door het achterwege laten van prijscompensatie (1% volgens CEP mrt15). Tegen de achtergrond van de huidige (nihil) inflatie achten wij een incidentele nullijn reëel.

3.2.2. BTW binnen kde's (bestaande tariefniveau)

Op dit moment maakt de compensabele BTW geen onderdeel uit van het kostendekkende tarief afvalstoffenheffing en rioolrecht¹¹. Door het realiseren van besparingen op de bestaande exploitaties kan de BTW alsnog binnen het bestaande tariefniveau worden ondergebracht waarmee de gerealiseerde besparing een voordeel oplevert voor de algemene middelen. Hiervoor hebben wij 0,3 miljoen euro ingeboekt. Deze maatregel is in lijn met de aanbevelingen van de Rekenkamercommissie en de behandeling daarvan in uw raad¹².

Een mogelijke maatregel om dit te bereiken is het stoppen met het wassen van de minicontainers. Vervanging van de 2 voertuigen die we hiervoor inzetten is aan de orde in 2016. In de praktijk is Amstelveen vrijwel de enige gemeente in Nederland die de minicontainers voor haar inwoners wast, elders wordt dit aan de particuliere markt overgelaten. Deze maatregel levert naar verwachting 150.000 à 200.000 euro op. In de sfeer van de rioolexploitatie zijn de kapitaallasten een dominante factor. In samenhang met de ombuiging openbare ruimte zoals toegelicht in paragraaf 3.2.3 ligt een besparing op het investeringsniveau riolen voor de hand. Daarmee geven wij nu een eerste duiding. De exacte uitwerking leggen wij voor via de Tarievennota bij de begrotingsbehandeling.

¹¹ Wettelijk is dit wel toegestaan. Dit is geregeld in artikel 22b gemeentewet en artikel 15:33 wet milieubeheer.

¹² Het rapport "Afvalinzameling in Amstelveen" van november 2013, behandeld in de raadsvergadering van 5 februari 2014.

3.2.3. Openbare ruimte

Zoals toegelicht in paragraaf 2.2 is het uitvoeringsprogramma infra-werken in het leven geroepen als instrument om te komen tot een optimale inzet van middelen bij de programmering van werken in de sfeer van wegen, riolen en verkeer. Dit maakt besparingen mogelijk door op het juiste moment de juiste maatregelen te nemen, door "werk met werk te maken" en door "just in time" de benodigde budgetten beschikbaar te hebben in plaats van "geld op de plank" te hebben liggen vanwege latere uitvoering dan gepland. Deze zijn voor een deel ook al ingeboekt via eerdere ombuigingen.

Middels zorgvuldige monitoring, inspecties en efficiënte onderhoudsmaatregelen is een verdere verlaging van het budget wegen met 0,4 miljoen euro per 2017 een mogelijkheid. De gunstige marktsituatie maakt het mogelijk met ingang van 2016 een besparing van 0,3 miljoen euro in te boeken. Ervan uitgaande dat hierin een incidenteel effect zit, zal bij het herijken van de Nota Wegen 2016 voor latere jaren worden gekomen tot een structurele invulling voor dit bedrag in de werkprocessen.

Ten slotte hebben wij een beperkte verlaging van het groenbudget opgenomen van 0,2 miljoen euro met ingang van 2016. Mede op basis van de ervaringen met wegen en riolen menen wij dat op de totale groenbudgetten door voortgaande optimalisering van werkprocessen en afstemming van werkzaamheden een dergelijke besparing taakstellend mogelijk moet zijn zonder in te boeten op onze ambitie als groene gemeente.

3.2.4. Welzijn

Welzijn is gericht op zowel preventie van sociale en gezondheidsproblemen als op ondersteuning van mensen (jeugd en volwassenen) die minder zelfredzaam zijn. Met bewoners en de welzijnsorganisatie werken wij aan binding in onze lokale samenleving en daarmee aan zorg en ondersteuning voor elkaar. Efficiëntier en meer in de wijk gericht werken mag niet te koste gaan van de binnen het welzijnswerk verder te ontwikkelen signaleringsfunctie of ten koste van de groeiende groep (kwetsbare) ouderen in Amstelveen. Tot slot zien wij een toegankelijk en goed gespreid aanbod van faciliteiten zoals ruimten als waardevolle basisvoorziening. Rekening houdend met deze voorwaarden zien wij mogelijkheden om het welzijnsbudget per 2018 structureel met een bedrag van 0,5 miljoen te verminderen. Met het vaststellen van de beleidsnota Bewoners AanZet is reeds een besparing van 0,35 miljoen in gang gezet.

De overige 150.000 euro zal ons college gefaseerd vanaf 2017 besparen op niet volledig benutte budgetten voor incidentele subsidies en voor jeugd- en jongerenactiviteiten en door heroverweging en herprioritering van structurele subsidies binnen het eerder genoemde product 630, binnen product 631 (Jeugd en jongeren) en product 632 (Welzijnbeleid ondersteuningsgericht).

Beoogde ombuigingen Welzijn op een rij en in fasering (bedragen x 1.000 euro):

<i>Jaar ></i>	<i>2016</i>	<i>2017</i>	<i>2018</i>
<i>Product</i>			
<i>630 Welzijnparticipatiegericht</i>	180	260	370
<i>631 Jeugd en jongeren</i>		50	80
<i>632 Welzijn ondersteuningsgericht</i>			50
Totaal structureel	180	310	500

3.2.5. Cultuur

Opgave

Kunst en cultuur zijn van groot belang voor de inwoners en concurrentiepositie van Amstelveen. Het cultureel voorzieningenniveau in Amstelveen is hoog. Ons college wil de culturele infrastructuur overeind houden. Dat neemt niet weg dat er verbeterlagen mogelijk zijn.

Door betere *samenwerking* tussen instellingen is op organisatieniveau efficiencywinst te behalen. Bijvoorbeeld door een gedeeld arbeidsreservoir, door gezamenlijke marketing, door gezamenlijke kaart- of cursusverkoop of door gezamenlijke horeca-exploitatie. Daarnaast kunnen de *accommodaties* beter benut worden, onder andere door de 'plinten' van de gebouwen commercieel te benutten. Maar ook door meervoudig ruimtegebruik in de cultuurstrip. Voor een grondige aanpak van de cultuurstrip is een éénmalige investering nodig.

Door deze aanpak wordt zo veel mogelijk cultureel aanbod in de cultuurstrip ondergebracht, wordt de aantrekkingskracht van de cultuurstrip vergroot, ontstaat er meer 'verkeer' van en naar deze gebouwen en draagt dit bij aan de verlevendiging van het stadsplein.

Voor de *bibliotheek* geldt dat met de nieuwe wet gebouwen en boeken minder belangrijk worden dan functies en activiteiten. Om deze reden en om de samenwerking met andere instellingen te stimuleren, wordt inhuizing in de cultuurstrip onderzocht. Een dergelijke hervorming kan een grote besparing opleveren: op dit moment is de subsidie aan de bibliotheek twee keer zo hoog als de VNG-norm. Door te hervormen en cultuurvoorzieningen toekomstvast te maken, kan de culturele infrastructuur voor een belangrijk deel overeind worden gehouden.

Ook voor de twee *musea* ligt nauwere samenwerking voor de hand. Een initiatief voor een beeldenroute tussen beide musea, zal door de gemeente worden verwelkomd. Organisatorisch zou nauwere samenwerking tussen culturele instellingen kunnen leiden tot een aantal culturele clusters.

Door hervormingen als nauwere samenwerking tussen de culturele instellingen, betere benutting van de cultuurstrip en de invoering van de bibliotheek nieuwe stijl kan oplopend naar 2018 naar verwachting 600.000 euro structureel worden bespaard.

In het verleden is een overeenkomst met *Cobra* gesloten om de subsidie tot 2020 op niveau te houden. Een dergelijke lange termijn afspraken vindt ons college niet gepast, nu deze de sturingsmogelijkheden van de gemeenteraad onevenredig inperken. Wij zien mogelijkheden om daarna in ieder geval 0,2 miljoen euro structureel terug te gaan in de subsidiëring van Cobra en de verdeling van de subsidie tussen de instellingen daarmee weer evenwichtiger te maken. Een besluit hierover is echter aan de volgende raad.

Resultaat

Door de concentratie en een vastgoedaanpak ontstaat met een eenmalige investering in de cultuurstrip een sterkere cultuursector (aantrekkelijker, diverser, herkenbaarder, vindbaarder en meer verknoopt) die structureel minder geld kost. Deze is sterker verbonden met de economische waarde van cultuur voor de positie en ontwikkeling van stad en stadshart. In de loop van 2015 zal bovenbeschreven lijn met de inhoudelijke speerpunten voor kunst en cultuur neerslaan in de cultuuragenda.

3.2.6. Sport

Wij hechten veel waarde aan goede sportvoorzieningen in Amstelveen. Nu we ontwikkelen richting beheergemeente, zullen we veel aandacht moeten besteden aan het toekomstbestendig maken van deze voorzieningen. Ook bij sport zijn verbeterlagen mogelijk. Eerder refereerden wij al aan de verzakelijking / professionalisering van de relatie tussen de gemeente en het sportbedrijf Amstelveen. In dat kader zetten wij in op een taakstelling van 0,6 miljoen euro structureel per 1 januari 2018.

Met ingang van 1 januari 2018 wordt allereerst de tijdelijke aanvulling op de subsidie in de jaren 2016 en 2017 ad 0,2 miljoen euro beëindigd (zie paragraaf 2.5.4). Voor de resterende taakstelling van 0,4 miljoen euro denken wij aan een combinatie van maatregelen, om de sportvoorzieningen op lange termijn op peil te houden. Op dit moment onderzoeken wij in hoeverre en in welke mate het afstoten of verzelfstandigen van een aantal accommodaties aan de taakstelling kan bijdragen. Aanvullend stellen wij – in nauw overleg met het Sportbedrijf – vast welke bijdrage aan de ombuigingsstaakstelling kan worden geleverd door bijvoorbeeld het verhogen van de tarieven. Het toekomstperspectief van zwembad De Meerkamp – waarvoor op termijn herinvesteringen noodzakelijk zijn – wordt ook betrokken.

Het te volgen proces en de daarbinnen uit te voeren werkzaamheden in nauwe afstemming met het Sportbedrijf zijn gericht op het realiseren van de taakstelling van 0,6 miljoen euro in de sportsector met ingang van 1 januari 2018 of voor zover eerder als mogelijk is.

3.2.7. Maatschappelijk vastgoed

Maatschappelijk vastgoed is enerzijds een eigenstandig onderwerp met een eigen bestuurlijke vraagstelling en afweging ten aanzien van de gemeentelijke rol, visie en verantwoordelijkheid. Anderzijds maakt de huisvestingscomponent ook onderdeel uit van de sectorale afwegingen met betrekking tot omhuisingsmaatregelen vanuit de invalshoeken sport, welzijn en cultuur. De laatstgenoemde invalshoeken zijn in de voorgaande paragrafen belicht en per sector voorzien van concrete financiële taakstellingen. Zoals ook uit de desbetreffende onderbouwingen blijkt speelt de vastgoedcomponent daarin mee. Daarnaast is sprake van een aanvullende taakstelling maatschappelijk vastgoed die hieronder wordt toegelicht.

Het bereiken van een beter evenwicht tussen enerzijds de omzet en anderzijds de kosten binnen het gemeentelijk maatschappelijk vastgoed is al langere tijd een punt van aandacht. In de afgelopen periode heeft een actualisatie van een strategische heroriëntatie op de gemeentelijke vastgoedportefeuille plaatsgevonden waarbij de focus specifiek is gericht op gebouwen en gronden die bestemd zijn of in gebruik zijn voor activiteiten op het gebied van onderwijs, sport, cultuur en welzijn.

Gezocht wordt naar mogelijkheden om de kosten ten aanzien van maatschappelijk vastgoed terug te brengen waarbij de keuzen variëren van intensivering van benutting en multifunctioneel gebruik van gebouwen tot en met het afstoten van panden en herontwikkelen van locaties. Doelstelling is binnen de portefeuille maatschappelijk vastgoed een ombuiging te realiseren van minimaal 500.000 euro.

Gelet op de gedeeltelijke verwevenheid van de maatregelen op de beleidsvelden sport, cultuur en welzijn met de taakstelling die rust op het gemeentelijk maatschappelijk vastgoed zal de uitwerking van de verschillende taakstellingen geïntegreerd, als één geheel plaatsvinden via het Uitvoeringsplan heroriëntatie Maatschappelijk Vastgoed dat kort na het zomerreces 2015 beschikbaar komt.

voorstel 7

De voorgestelde ombuigingen conform het overzicht in paragraaf 3.2.0. verwerken in de begroting 2016.

3.3. Bestedingsvoorstel structureel nieuw beleid

3.3.1. Totaaloverzicht en voorstel

In het College Uitvoeringsprogramma hebben wij aangegeven dat het van belang is te beschikken over ruimte om te kunnen investeren in nieuwe ontwikkelingen die goed zijn voor Amstelveen. Bij de aanvang van deze bestuursperiode is structureel 2 miljoen euro vrijgemaakt voor nieuw beleid. Een belangrijk deel hiervan is reeds concreet meerjarig toegekend in de begrotingsraad van 12 november 2014. Dit betreft onder meer onderwijsvernieuwing, alternatieve onkruidbestrijding, mobiel cameratoezicht, cursus alcohol in het verkeer (jongeren), voedselbank, maatschappelijke stages, operatie Schijnwerper en Expatcenter.

Voor invulling in 2016 en verder is nog 0,3 miljoen euro beschikbaar. Wij leggen u nu een pakket aan structureel nieuw beleid voor van 0,6 miljoen euro. Het verschil hebben wij in samenhang met de door ons voorgestelde ombuigingsmaatregelen ingepast in de geactualiseerde meerjarenbegroting. Verder zal de komende jaren hard worden gewerkt aan het nieuwe veiligheidsbeleid. Belangrijk uitgangspunt daarbij is, dat we problemen integraal en flexibel aanpakken en waar nodig maatwerk leveren door tijdelijk extra maatregelen te treffen. Vooralsnog is dit binnen het huidige budget realiseerbaar.

Onderstaand overzicht zet onze voorstellen op een rij. Na dit overzicht volgt een postgewijze toelichting. Dit voorzover deze posten nog niet elders in de Kadernota reeds zijn behandeld.

Structureel nieuw beleid 2016-2018

		bedragen x 1.000 euro				
		positief bedrag is tekort; negatief bedrag is tekortverlaging				
Omschrijving	port. houder	structureel				toel. in par.
		2015	2016	2017	2018	
Besluitvorming begrotingraad 2015 (12nov14)						
# Ruimte voor nieuw beleid cf. College Uitvoeringsprogramma		-1.000	-1.500	-2.000	-2.000	
# Toekenningen begrotingsraad 12nov14						
* diverse structurele toekenningen met ingang van 2015		365	365	365	365	
* toegekend totaal budget vernieuwing onderwijs	(*)	250	375	500	500	
* toekenning met ingang van 2016: onkruidbestrijding			300	300	300	
* reservering / buffer sociaal domein / 3D			250	500	500	
* eenmalige inzet 2015		385				
Nog beschikbaar ter invulling 2016 en verder	(a)	0	-210	-335	-335	
NIEUW: Voorstellen Kadernota 2016						
# Stadsstrand (cf. raadsbesluit 29apr14)	Ve		90	90	90	
# Vierde sporthal (structurele exploitatie)	Bo	(**)	p.m.	p.m.	p.m.	2.5.5
# VVE educatie	Ve	(*)	p.m.	p.m.	p.m.	2.5.8
# internationaal beleid	v'tV/Ve		60	60	60	2.5.9
# economie, citymarketing	Ve		50	50	50	2.5.10
# economie, regionaal (Greenport & PRES/Expo)	Ve		90	90	90	2.5.10
# communicatie	v'tV		100	100	100	2.5.7
# vernieuwing participatievormen	v'tV		30	30	30	3.3.2
# handhaving A'damse Bos	Bo		90	90	90	3.3.3
# dierenbescherming	Bo		64	64	64	3.3.4
# monumentenzorg	Ra	(***)	p.m.	p.m.	p.m.	3.3.5
Totaal nieuwe aanmeldingen	(b)		574	574	574	
nog beschikbaar ter nadere invulling						
extra structureel beslag, ingepast in meerj.begr.	(a+b)		364	239	239	

(*): Dekking van meerkosten VVE-educatie binnen beschikbaar budget vernieuwing onderwijs.

(**): Wordt betrokken bij apart raadsvoorstel voor deze sporthal.

(***): Inhoudelijke verbreding invulling gemeentelijk monumentenbeleid binnen het bestaande budet.

voorstel 8

De voorgestelde structurele beleidsintensiveringen conform het overzicht in paragraaf 3.3. verwerken in de begroting 2016.

3.3.2. Vernieuwing participatievormen

In 2014 heeft de rekenkamercommissie een onderzoek uit laten voeren naar de manier waarop in Amstelveen participatie plaatsvindt. Uitgaande van de aanbevelingen van de rekenkamercommissie vernieuwen we in 2015 het participatiebeleid. Daarin onderscheiden we vier stromen:

- Inspraakprocedures bij beleidstrajecten en projectontwikkelingen;
- Samenwerking met structurele participatiegroepen;
- Ondersteuning van wijkplatforms en bewonersinitiatiefgroepen (BIG's);
- 'Op zoek naar nieuwe wegen': werken met sociale media, de meedenktank en andere vernieuwende, eigentijdse vormen van participatie. Deze stroom wordt via pilots ontwikkeld.

In 2015 is voor de vernieuwing van het participatiebeleid 30.000 euro beschikbaar. Voor de vierde stroom, 'op zoek naar nieuwe wegen', is geen budget beschikbaar. De eerste pilots hebben laten zien dat met vernieuwende vormen van participatie inwoners worden bereikt, die we niet via de eerste drie stromen bereiken. Om de vierde stroom voort te zetten is vanaf 2016 structureel budget nodig. Op deze manier bereiken we een grote groep inwoners door een eigentijdse en diverse mix van participatievormen

3.3.3. Handhaving Amsterdamse Bos

Het Amsterdamse Bos is privaatrechtelijk eigendom van de gemeente Amsterdam. Deze draagt daar de onderhoudsplicht als grondeigenaar. Het Bos ligt op grondgebied van de gemeente Amstelveen. Dat betekent dat Amstelveen alle publiekrechtelijke bevoegdheden en verplichtingen heeft op het gebied van het Bos. Naast vergunningverlening voor vele zaken (evenementen, bouwen, parkeren) hoort ook de handhaving van de orde daarbij. Het Amsterdamse Bos vult een aantal handhavingstaken zelf in via de Boswachters, die ook BOA zijn. Amsterdam draagt de kosten daarvoor. De gemeente Amstelveen draagt daarin niet bij.

Er loopt al lange tijd een discussie tussen Amsterdam en Amstelveen over een bijdrage van Amstelveen in de kosten van het Bos. In de vorige collegeperiode heeft Amstelveen een eenmalige bijdrage verstrekt van 1 miljoen euro in het kader van een breder bestuurlijk akkoord. Een structurele bijdrage aan het Amsterdamse Bos van 90.000 euro als bijdrage in de handhavingskosten achten wij redelijk.

3.3.4. Dierenbescherming

In de raadsvergadering van 18 maart 2015 is de inzet van de dierenambulance Amstelveen behandeld, waarbij voor 2015 is ingestemd met het afsluiten van een contract voor één jaar met Dierenbescherming Nederland voor het verlenen van dierennoodhulp. Daarbij is aangekondigd dat bij Kadernota 2016 de gemeentelijke koers voor de onderdelen dierennoodhulp, opvang zwerfdieren en vogel- en zoogdierenopvang in bredere zin aan de orde zou komen.

Dierenbescherming Nederland heeft aangegeven dat de huidige vergoeding voor de wettelijk opvang van hulpbehoevende en zwerfende kennelijke gehouden dieren (o.a. honden en katten) en de opvang van deze dieren na een huisuitzetting achterhaald is. Voorgesteld wordt dit bedrag aan te passen van 18.000 euro naar 44.000 euro. Dit is weliswaar een forse stijging, maar nog steeds onder de kostprijs en lager dan bij een andere wijze van uitvoering van deze wettelijke taak. Uit oogpunt van dierenwelzijn belegt de gemeente deze taak graag bij de Dierenbescherming. Samen met het structureel "doortrekken" van het contract 2015 voor Dierennoodhulp ad. 20.000 euro dient het budget in totaal met 64.000 euro te worden verhoogd.

3.3.5. Monumentenzorg

Het historisch erfgoed van Amstelveen omvat wat ons college betreft meer dan alleen stenen. Om die reden willen we ons historisch archief (foto's, kranten etc.) vastleggen en digitaal toegankelijk maken voor alle inwoners van Amstelveen. Dit is niet van de ene op de andere dag geregeld. Wij zijn dan ook van plan om de monumentenverordening aan te passen, zodat hier middelen voor beschikbaar komen vanuit het huidige budget. Dat is mogelijk, nu de afgelopen jaren is gebleken dat de subsidieregeling voor monumenten structureel niet volledig wordt uitgeput.

3.4. Risico's en autonome ontwikkelingen (inclusief begrotingsrechtmatigheid)

3.4.1. Budgettaire autonome ontwikkelingen

Het financieel totaaloverzicht in paragraaf 3.1. bevat een extra middelenbeslag van 362.000 euro door twee autonome ontwikkelingen. In de eerste plaats is na een Europese aanbesteding sprake van een zeer forse stijging van de WA-premie, die niet binnen de bestaande budgetten kan worden opgevangen. Dit gaat om een extra bedrag van 122.000 euro. In de tweede plaats is aan de orde het oplossen van budgettaire knelpunten in de bestaande vastgoedexploitatie (240.000 euro).

In de Amstelveense vastgoedbegroting doen zich knelpunten voor in het bestaande structurele budgettaire kader bij beheer gebouwen en onderwijshuisvesting. In vorige Tijdvakrapportages is dit gemeld, maar een aanpak is vooralsnog aangehouden in afwachting van een integrale herijking van de vastgoedsystematiek en grondslagen. Deze bredere discussie maatschappelijk vastgoed (incl. systematiek en grondslagen) alsmede een totaalplan voor grote, nieuwe onderwijsontwikkelingen (HWC, Piet Hein, De Scheg, 2016-2022) komen in deze Kadernota apart uitvoerig aan de orde. Nu deze trajecten vorm beginnen te krijgen is het voor een goede oordeelsvorming wenselijk om uit te kunnen gaan van een "schone" vertrekpositie en deze trajecten niet te belasten met "oud zeer". Daarom worden de knelpunten binnen het bestaande structurele budgettaire kader apart voorgelegd als autonome ontwikkeling.

De opgenomen autonome ontwikkeling betreft dus *niet* het traject maatschappelijk vastgoed en ook niet de nieuwe onderwijsontwikkelingen. Het betreft evenmin incidentele knelpunten.

Binnen het onderdeel beheer gebouwen van de vastgoedexploitatie is sprake van een structureel knelpunt van 170.000 euro. Dit structurele tekort heeft enerzijds te maken met de geleidelijke veroudering van het gebouwenbestand, leidend tot een opwaartse trend in de kosten van planmatig onderhoud en anderzijds met druk op de huren bij de commerciële verhuringen. Ook zijn huuropbrengsten weggevallen door het vertrek van de muziekschool en het jongerenwerk van het Westwijkplein en van de bibliotheek uit Orion 19. Deze tekorten zijn structureel van aard en vragen om aanpassing van de gemeentebegroting.

Binnen het onderdeel onderwijshuisvesting van de vastgoedexploitatie is sprake van een structureel budgettair knelpunt van 70.000 euro. Met ingang van 2015 is via wetwijziging de verantwoordelijkheid voor het buitenonderhoud overgeheveld naar de schoolbesturen. Dit ging gepaard met een uitname uit het gemeentefonds van 0,7 miljoen euro. Uitgaande van de wegvallende taken is in directe samenhang hiermee een bedrag van 0,45 miljoen euro ingeboekt voor wegvallende onderhoudskosten. Deze structurele uitverlaging blijkt per saldo voor 70.000 euro niet haalbaar om twee redenen:

- niet kostendekkende exploitatie van combigebouwen door de gemeente.
- gemeentebreed hoger niveau van alarmeringsvoorziening door de gemeente.

Deze bijstelling van de vastgoedexploitatie is onderdeel van het gemeentebrede activabeleid. Sluitstuk hiervan is de structurele dotatie aan de reserve duurzame activa. In ons voorstel hebben wij opgenomen om de bijstelling met 240.000 euro dan ook te dekken door een verlaging van de genoemde dotatie. Na verlaging bedraagt de dotatie 0,7 miljoen euro.

voorstel 9

(a) Een verhoging van de WA-premie met 122.000 euro als autonome ontwikkeling te verwerken in de begroting 2016.

(b) In de begroting 2016 te verwerken structurele verhogingen van de budgetten beheer gebouwen (170.000 euro) en onderwijshuisvesting (70.000 euro) en ter dekking hiervan de structurele dotatie aan de reserve duurzame activa te verlagen met 240.000 euro.

3.4.2. Overige ontwikkelingen

Naast bestuurlijke afwegingen inzake beleidsintensiveringen en ombuigingen maakt de Kadernota ook nieuwe autonome ontwikkelingen en majeure risico's relevant expliciet, c.q. inzichtelijk. Een hiertoe gehouden inventarisatie heeft geleid tot de volgende lijst van specifieke onderwerpen:

1. Beveiliging Joodse instellingen
2. Ontwikkelingen RMC-regio
3. Jeugd, risico's m.b.t. ontwikkelingen budget van het Rijk
4. Wmo, risico's m.b.t. ontwikkeling budget van het Rijk
5. Huisvestingswet 2014 / nieuwe Woningwet
6. Nieuwe wetgeving vennootschapsbelastingplicht overheden
7. Werkkostenregeling raadsleden en overige personele verplichtingen bestuursorganen
8. Rijbewijzen / Reisdocumenten
9. Volwasseneneducatie (begrotingsrechtmatigheid)
10. VNG programma Energie (begrotingsrechtmatigheid)
11. O&I-onderzoek ten behoeve van Aalsmeer (begrotingsrechtmatigheid)

Daarnaast is de beschrijving van bestuurlijk majeure risico's integraal verweven in de uiteenzetting van onze vermogens- en begrotingspositie in de vorige hoofdstukken van deze Kadernota. Dit betreft met name de financiële verhouding met het Rijk inclusief de geldstromen sociaal domein. Daarop komen wij terug na het verschijnen van de meicirculaire. Voor het overige zullen wij bovenstaande onderwerpen betrekken bij de opstelling van de paragraaf Risico's en Weerstandsvermogen in de Programmabegroting 2016. Waar het gaat om budgettaire neutrale aanpassing van de ramingen vanwege autonome ontwikkelingen, c.q. begrotingsrechtmatigheid zullen wij dit in de desbetreffende ramingen verwerken.

3.5. Technische actualisering (grondslagen areaal en nominaal)

Onder de noemer technische actualisering melden wij de effecten van de aanpassing van de begrotingsgrondslagen voor areaal en nominaal.

Areaal

De jaarlijkse actualisering van de areaalontwikkeling voor de Kadernota betreft met name de effecten van de ontwikkeling van de volumes voor woningen, inwoners, belastingcapaciteit. Aan de uitgavenkant leidt de actualisering dit jaar niet tot noemenswaardige aanpassingen van de bestaande kaders. Aan de inkomstkant werken genoemde volumes door in de raming van de algemene uitkering gemeentefonds. Daarbij spelen de volgende ontwikkelingen:

- In de eerste plaats is het inwoneraantal Amstelveen in 2014 sterker gegroeid dan geraamd. Dit heeft een positief effect.
- In de tweede plaats was de waardedaling via de WOZ-hertaxatie woningen die geldt per 1 januari 2015 (peildatum taxatie 1jan14) beduidend lager dan het landelijk gemiddelde. Dit heeft een negatief effect op de algemene uitkering gemeentefonds.
- In de derde plaats is het effect van de ontwikkeling van het aantal woonruimten en daarvan afgeleide fysieke maatstaven op dit moment erg onduidelijk vanwege de overgang naar een nieuwe BAG-definitie¹³.
- In de vierde plaats loopt een traject "groot onderhoud verdeelstelsel gemeentefonds, tweede fase". Dit betreft met name areaal gerelateerde maatstaven. De uitkomst hiervan is nu nog onzeker en komt tot ons via de meicirculaire.

¹³ Voor de verdeelmaatstaf woonruimten in het gemeentefonds wordt voortaan geput uit de Basisregistratie Adressen en Gebouwen (BAG). Dit betekent ook de overstap naar een andere definitie, die erg ongunstig uitpakt voor gemeenten met veel studentenhuisvesting, zoals Amstelveen (Uilenstede). De overstap moet uiterlijk per 2017 zijn gemaakt, waarbij rekening wordt gehouden met een fors structureel nadeel. Ter dekking hiervan wordt de stelpost areaal aangehouden.

Deze ontwikkelingen worden meegenomen in de gedetailleerde cijfermatige uitwerking van de herberekening van de algemene uitkering met direct samenhangende posten na ontvangst van de meicirculaire. Over de uitkomsten daarvan volgt een aparte rapportage. In afwachting daarvan geeft de actualisering areaal op dit moment geen aanleiding om de budgettaire kaders aan te passen.

Nominaal

De technische actualisering van de begrotingspositie omvat ook de herijking van de uitgangspunten voor loon- en prijsontwikkeling naar de actuele stand van zaken. De conform staand beleid gehanteerde systematiek houdt het volgende in:

1. Voor een duurzaam reëel begrotingsbeeld is het van belang dat zowel de uitgavenbudgetten als de inkomstenbudgetten worden aangepast voor nominale ontwikkelingen (inflatie, c.q. loon- en prijsontwikkelingen). Anders is sprake van een sluipende, impliciete uitholling van de begroting.
2. Uitgangspunt is een onderscheid tussen loongevoelige en prijsgevoelige budgetten in de begroting. De loonontwikkeling wordt verwerkt conform de CAO-maatregelen en de mutatie van de sociale lasten. De prijsontwikkeling wordt verwerkt op basis van de door het CPB periodiek gepubliceerde prijsindex voor de materiële overheidsconsumptie (IMOC), de hiervoor gangbare index. Ook de (output)subsidies vallen onder de prijsgevoelige budgetten. Voor de eigen inkomsten (tarieven) geldt een indexering (inflatiecorrectie) die het (gewogen) gemiddelde is van de loon- en prijsontwikkeling.
3. De loon- en prijsontwikkeling worden jaarlijks voortschrijdend geraamd en bijgesteld, voorcalculatorisch en nacalculatorisch. Dit betekent, dat de toegepaste compensatie rekening houdt met een nacalculatie over het achterliggende jaar, een eventuele bijstelling van het lopende jaar en een nieuwe prognose voor het komende jaar.

Dit is de algemene systematiek die als regel wordt toegepast. Ook de indexeringsafspraken voor de dienstverleningsbijdrage van Aalsmeer sluit aan op deze systematiek. Een beperkt aantal begrotingsonderdelen kent een eigen, afwijkend regime. Dit betreft met name de verhuur van gebouwen/accommodaties door de gemeente. Dit is een eigenstandige, bedrijfsmatige activiteit. De jaarlijkse huuraanpassing is, conform de bepalingen in de huurcontracten, gekoppeld aan de ontwikkeling van het C.B.S.-prijsindexcijfer uit het voorafgaande jaar.

Met betrekking tot de geraamde loonontwikkeling is van belang, dat in september 2014 een nieuwe cao is afgesloten die geldt voor 2014 en 2015. Deze cao leidt tot een structurele bijstelling van de loonontwikkeling 2015 met 1%. Aanvullend wordt voor 2016 rekening gehouden met een bescheiden loonontwikkeling van 1,5%. Dit betekent in totaal een loonontwikkeling van 2,5%. Daarnaast is per 1 januari 2015 sprake van een lagere pensioenpremie. De ruimte die hierdoor ontstaat komt ten gunste van de werknemer.

Voor wat betreft de prijscompensatie wordt dit jaar een afwijkend voorstel gedaan. Paragraaf 3.2. bevat een maatregelenpakket om de structurele begrotingspositie te verbeteren en de nog openstaande ombuigingstaakstelling in de meerjarenbegroting in te vullen. Onderdeel van dit pakket is het toepassen van een nullijn voor de prijscompensatie 2016/17 (par.3.2.1.).

Een loonontwikkeling van 2,5% en een prijsontwikkeling van 0% resulteren in een algemene tariefindex van 1% (inflatiecorrectie ozb, etc.).

De nominale ontwikkeling staat in direct verband met de accressen gemeentefonds, waarin ook een nominale component zit verwerkt. De gedetailleerde cijfermatige uitwerking maakt onderdeel uit van de herberekening van de algemene uitkering met direct samenhangende posten na ontvangst van de meicirculaire. Over de uitkomsten daarvan volgt een aparte rapportage.

Voorstel 10

In de begroting 2016 rekening houden met een prijscompensatie van 0%, een looncompensatie van 2,5% en een tariefindex van 1%.

4. Tarievenbeleid

Ons college staat voor een terughoudend beleid ten aanzien van tariefsverhoging van lokale lasten. Hierdoor kent Amstelveen, in vergelijking met de ons omliggende gemeenten¹⁴, in 2015 de laagste lokale lasten¹⁵. Dit beleid willen we in combinatie met een kwalitatief hoogwaardig voorzieningenaanbod onverminderd, dus ook in deze Kadernota, voortzetten.

De belangrijkste uitgangspunten van het gemeentelijk tarievenbeleid zijn:

- het toepassen van een jaarlijkse indexering voor loon- en prijsontwikkeling (2015: 1%¹⁶).
- het hanteren van kostendeekkende tarieven voor de inzameling van huishoudelijk afval, riolering, parkeren, begraven en de leges.

Langs deze lijnen worden in de tarievennota de diverse belastingen en heffingen verder uitgewerkt.

Naast deze algemene uitgangspunten speelt nog een aantal specifieke ontwikkelingen die voor een goed beeld vermeldenswaard zijn:

- Paragraaf 3.2 bevat een maatregelenpakket om de structurele begrotingspositie te verbeteren en de nog openstaande ombuigingstaakstelling in de meerjarenbegroting in te vullen. Onderdeel van dit pakket is het inbrengen van (een deel van) de BTW-component in de kostendeekkende tarieven rioolrecht en afvalstoffenheffing. Deze inbreng dient plaats te vinden zonder tot een tariefverhoging te leiden door tegelijkertijd evengrote kostenverlagingen op de bestaande budgetten te realiseren.
- De opbrengsten uit bouwleges staan onder druk. Het bewerkstelligen van een nieuw, duurzaam kostendekkend niveau met ingang van 2017 maakt onderdeel uit van het traject fysiek domein. Via de afdelingsplannen 2015 wordt al een eerste stap gezet. In afwachting van het doorvoeren van verdere structurele maatregelen wordt het kostendekkende kader gehandhaafd en wordt een nadeel op de opbrengst bouwleges in samenhang met het incidentele weerstandsvermogen gezien en in de loop van het jaar afgewikkeld via de Tijdvakrapportage en de jaarrekening.

¹⁴ Aalsmeer, Diemen, Haarlemmermeer, Ouder-Amstel en Uithoorn

¹⁵ Bron: Rijksuniversiteit Groningen, Centrum voor Onderzoek van de Economie van de Lagere Overheden; Atlas van de lokale lasten 2015

¹⁶ 1,% is de in hiervoor bij de nominale grondslagen toegelichte algemene tariefindex.

5. Gevraagde besluiten

Samenvattend bevat deze Kadernota de volgende voorgestelde besluitvorming.

1. Met betrekking tot de voortgang van de onderwijshuisvesting:
 - (a) In te stemmen met het meerjarenoverzicht bestemmingsreserve onderwijshuisvesting Kadernota 2016 en behoudens de Piet Heinschool de kredieten voor de 1^e en 2^e tranche vast te stellen conform dit overzicht;
 - (b) een krediet van 6,9 miljoen euro te voteren voor nieuwbouw, uitbreiding en renovatie van de Piet Heinschool waarvan 5,9 miljoen euro te dekken via het restantsaldo van de ultimo 2015 op te heffen reserve nieuwbouw onderwijshuisvesting en 1,0 miljoen euro via het bestedingsvoorstel eenmalige middelen.
2. (a) In te stemmen met het uitvoeringsprogramma infra-werken 2015-2018 als kader voor de uitvoering en verantwoording conform het vertrouwelijk ter inzage gelegde overzicht, bijlage 1 en onderstaande recapitulatie:

RECAPITULATIE UITVOERINGSPROGRAMMA RIOLEN, WEGEN, VERKEER

Omschrijving	Totaal	bedragen x 1.000 euro			
		2015	2016	2017	2018
Uitvoeringsprogramma					
* riolen	10.862	3.716	2.072	2.599	2.475
* wegen	22.464	6.902	5.354	5.476	4.732
* verkeer	9.658	2.663	2.125	3.075	1.795
Totaal	42.984	13.281	9.551	11.150	9.002

- (b) De begroting 2015, alsmede de kredietvoting ten behoeve van de rioleringswerken te actualiseren conform het vertrouwelijk ter inzage gelegde overzicht, bijlage 1 en de recapitulatie in besluit 2.a.
3. In te stemmen met een budget van 0,3 miljoen euro per jaar in 2015 tot en met 2017 voor bijkomende kosten gemeentelijke planbegeleiding voor de projecten inpassing verbreding A9, inpassing/ombouw Amstelveenlijn en ontwikkeling Stadshart en deze kosten te dekken via de vergoeding voor kosten planbegeleiding A9, één en ander te verwerken via het bestedingsvoorstel eenmalige middelen.
 4. Naar aanleiding van de Eerste Tijdvakrapportage 2015:
 - (a) Een voorziening vakantiegeld te vormen van 2,1 miljoen euro ten laste van de algemene reserve (stelselwijziging).
 - (b) De begroting 2015 te wijzigen voor de genoemde voor –en nadelen van per saldo 139.000 euro positief ten gunste van de algemene reserve, alsmede voor de budgettair-neutrale wijziging van 1.842.000 euro.
 - (c) De begroting 2015 te wijzigen voor het incidenteel beschikbaar stellen van 75.000 euro vanuit de stelpost onvoorzien voor de beveiliging van Joodse instellingen.
 - (d) In de begroting 2015 de aan de reserves en voorzieningen geprognosticeerde uitgaven te verhogen met 428.000 euro en de inkomsten met 300.000 euro.
 - (e) In te stemmen met de geactualiseerde begroting waarbij het uitgavenniveau van alle programma's 237.214.924 euro bedraagt en het inkomstenniveau van alle programma's 237.065.229 euro bedraagt, conform het overzicht in paragraaf 6 van de Eerste Tijdvakrapportage in bijlage 2.
 5. In te stemmen met het bestedingsvoorstel eenmalige middelen conform het overzicht in paragraaf 2.5. en dit voor de jaarschijf 2015 te verwerken als begrotingswijziging en dit voor de jaarschijven 2016 en verder op te nemen in de (meerjaren)begroting 2016-2019.
 6. Ter versterking van de algemene reserve in 2015 toe te voegen 0,5 miljoen euro vanwege afroaming van de egalisatievoorziening Zorgvlied.

7. De voorgestelde ombuigingen conform het overzicht in paragraaf 3.2.0. te verwerken in de begroting 2016.
8. De voorgestelde structurele beleidsintensiveringen conform het overzicht in paragraaf 3.3. te verwerken in de begroting 2016.
9. (a) Een verhoging van de WA-premie met 122.000 euro als autonome ontwikkeling te verwerken in de begroting 2016.
(b) In de begroting 2016 te verwerken structurele verhogingen van de budgetten beheer gebouwen (170.000 euro) en onderwijshuisvesting (70.000 euro) en ter dekking hiervan de structurele dotatie aan de reserve duurzame activa te verlagen met 240.000 euro.
10. In de begroting 2016 rekening te houden met een prijscompensatie van 0%, een looncompensatie van 2,5% en een tariefindex van 1%.

Bijlage 1: Uitvoeringsprogramma infra-werken 2015-2018**Uitvoeringsprogramma 2015-2018, inhoudelijk.**

Het uitvoeringsprogramma infra-werken 2015-2018 bevat naast het regulier dagelijks onderhoud van wegen, kunstwerken en verkeersinstallaties een integraal afgestemde programmering van weg-, riool- en verkeerswerken. Evenals bij de grondexploitaties en het gemeentelijk investering programma ligt de gedetailleerde uitwerking vertrouwelijk ter inzage. Inhoudelijk kan de hoofdlijn van dit programma voor het komende jaar als volgt worden samengevat.

Onderhoudswerken asfalt- en elementverhardingen.

1. Diverse asfaltwerken op de locaties Amsteldijk, Hollandse dijk, Bovenkerkerweg, Hugo de Vriesweg, schoolomgeving Roelof Venema en Beneluxbaan.
2. Asfalteren diverse fietsroutes Langs de Akker, Spinnerij-Poortwachter en Oranjebaan
3. Diverse herstraatwerkzaamheden op Schoener en in Middenhoven, Westwijk en Groenelaan.
4. Vervanging en onderhoud van diverse houten fiets- en voetgangersbruggen.

Reconstructies.

1. Grootschalige reconstructies in de wijken Elsrijk en Nes aan de Amstel.
2. Grootschalige reconstructies in Bankras/Kostverloren vanaf 2017

Verkeer.

1. Verbetering verkeersveiligheid Amsteldijk en schoolomgeving Roelof Venema en ML King.
2. Omvormen en aanleg diverse rotondes Groenelaan-Laan vd Helende Meesters en Groenelaan-Sportlaan, Van Heuven Goedhartlaan-Groen van Prinstererlaan en Keizer Karelweg-Lindenlaan-Kastanjelaan.
3. Aanpak fietsroutes Westwijk, Bovenkerkerweg, Amsteldijk-Noord, Langs de Akker, Spinnerij-Poortwachter, Beneluxbaan, Escapade en Oranjebaan
4. Vernieuwing van diverse verkeerslichtinstallaties (VRI's).

Uitvoeringsprogramma 2015-2018, financieel.

Het integrale uitvoeringsprogramma op projectniveau ligt vertrouwelijk ter inzage (bijlage) en de inhoudelijke hoofdlijnen zijn hiervoor beschreven. Onder verwijzing hiernaar volgt hierna een samenvattende financiële uitwerking.

In totaliteit omvat het uitvoeringsprogramma een omzetvolume van bijna 43 miljoen euro in de periode 2015-2018, waarvan 13 miljoen euro in 2015. Onderstaand overzicht zet dit op een rij. Daarna volgt een toelichting op de afzonderlijke onderdelen waarin het uitvoeringsprogramma wordt afgezet tegen het budgettair kader, c.q. de eenmalig en structureel beschikbare middelen.

Recapitulatie uitvoeringsprogramma riolen, wegen, verkeer 2015-2018.**RECAPITULATIE UITVOERINGSPROGRAMMA RIOLEN, WEGEN, VERKEER**

bedragen x 1.000 euro					
Omschrijving	Totaal	2015	2016	2017	2018
Uitvoeringsprogramma					
* riolen	10.862	3.716	2.072	2.599	2.475
* wegen	22.464	6.902	5.354	5.476	4.732
* verkeer	9.658	2.663	2.125	3.075	1.795
Totaal	42.984	13.281	9.551	11.150	9.002

Financieel sluitstuk is een egalisatiereserve per onderdeel om schommelingen en faseringen in de loop van de jaren te egaliseren.

Riolen.

Op basis van het door de gemeenteraad vastgestelde GRP is een investeringsplanning 2010-2014 vastgesteld. Voor de jaarschijven tot en met 2014 zijn reeds kredieten verleend. De desbetreffende projecten zijn ultimo 2014 nog niet alle uitgevoerd. Er resteert nog een 6,5 miljoen euro aan restant kredieten voor nog uit te voeren werkzaamheden.

Op basis van de huidige inzichten en planning vraagt de afronding van het GRP 2010-2014 een bedrag van 6,2 miljoen euro, gespreid over de jaren 2015-2018. Het restant van 315.000 euro valt met deze actualisering vrij.

Op basis van het door de gemeenteraad vastgestelde GRP is een investeringsplanning 2015-2018 vastgesteld. Voor de jaren 2015-2018 was 5,4 miljoen euro aan kredieten gevoteerd.

Op basis van de huidige inzichten en planning vraagt het GRP een bedrag van 4,7 miljoen euro, gespreid over de jaren 2015-2018. Het restant van 730.000 euro wordt doorgeschoven naar 2019-2020. In de komende uitvoeringsprogramma's 2016-2019 en 2017-2020 komen deze jaarschijven successievelijk in de kredietvoting terug.

Overzicht uitvoeringsprogramma 2015-2018 riolen.

bedragen x 1.000 euro					
Omschrijving	Totaal	2015	2016	2017	2018
budgettair kader GRP 2010-2014					
* restant kredieten per 31-12-2014	6.467				
* te voteren cf uitvoeringsprogramma	6.154	3.138	1.603	1.275	138
saldo	313				
budgettair kader GRP 2015-2020					
* gevoteerd	5.438	500	438	2.250	2.250
* uitvoeringsprogramma	4.708	578	469	1.324	2.337
	730	-78	-31	926	-87

Wegen.

Het budgettair kader voor wegen voor de periode 2015-2018 bedraagt 23 miljoen euro. Op basis van het uitvoeringsprogramma 2015-2018 is 22,5 miljoen euro benodigd.

Per saldo resteert eind 2018 in deze opstelling nog een egalisatiereserve van 460.000 euro.

De financiële grondslagen worden middels de Nota Wegen met een cyclus van vijf jaar geactualiseerd. De eerstvolgende actualisatie van de Nota Wegen vindt in 2016 plaats.

Overzicht uitvoeringsprogramma 2015-2018 wegen.

Omschrijving	Totaal	2015	2016	2017	2018
Budget wegen	20.768	5.192	5.192	5.192	5.192
Uitvoeringsprogramma	22.464	6.902	5.354	5.476	4.732
Stand egalisatiereserve per 31-12-2014	2.156				
Reserve mutaties per jaar	-1.696	-1.710	-162	-284	460
Stand egalisatiereserve per 31-12-2018	460				

Verkeer.

Het budgettair kader voor verkeer voor de komende periode bestaat voor de komende periode uit een structureel budget van 4,2 miljoen euro (vier jaar à 1,05 miljoen euro). Daarnaast is aan het begin van de periode 5,1 miljoen euro aan eenmalige middelen beschikbaar. De middelen voor VRI's en voor overige verkeersmaatregelen worden gecombineerd omdat op meerdere plaatsen ook sprake is van het omzetten van VRI's in rotondes.

Om tot een financieel sluitende realisatie van het uitvoeringsprogramma verkeer te komen dient nog 0,8 miljoen euro aan subsidies te worden behaald. De ervaringen op dit punt met de huidige werk- en financieringswijze zijn positief. Het netto beschikbare budget blijft taakstellend.

De geraamde stand van de reserve ultimo 2017 van 455.000 euro houdt verband met de egalisatie van uitgaven in het kader van de toekomstige vervanging (duurzame instandhouding) van VRI's.

Overzicht uitvoeringsprogramma 2015-2018 verkeer.

Omschrijving	Totaal	2015	2016	2017	2018
Budget verkeer	4.196	1.049	1.049	1.049	1.049
Uitvoeringsprogramma	9.658	2.663	2.125	3.075	1.795
Stand egalisereserve per 31-12-2014	5.085				
Reservemutatie per jaar	-5.462	-1.614	-1.076	-2.026	-746
Nog te behalen subsidies	832				
Stand egalisereserve per 31-12-2018	455				

Bijlage 2: Eerste Tijdvakrapportage 2015**Algemeen**

Deze tijdvakrapportage gaat in op financiële afwijkingen ten opzichte van de in november vastgestelde begroting 2015.

De opgenomen informatie geeft de situatie weer zoals die eind april bekend was. De gemelde financiële afwijkingen zijn geëxtrapoleerd naar een volledig begrotingsjaar en geven daarmee de verwachte afwijkingen aan het eind van dit jaar weer.

Over de inhoudelijke voortgang van de bestuurlijke actiepunten wordt uw raad separaat geïnformeerd via de monitoringslijst bestuurlijke actiepunten (dashboard).

Verder treft u in de rapportage de volgende toegezegde onderwerpen aan:

- een overzicht van de kosten van externe inhuur;
- stand van zaken met betrekking tot de opvolging van de adviezen van de accountant;
- schuldpositie;
- overzicht van mutaties tussen oorspronkelijke begrotingsraming en verwacht rekeningresultaat.

1. Financiële afwijkingen per programma

De financiële afwijkingen worden hieronder per programma weergegeven. Waar sprake is van overschrijdingen voorzien wij die, waar mogelijk, van compensatie binnen het budgettaire kader, dan wel hebben we beoordeeld of deze door middel van beleidsaanpassingen opgevangen kunnen worden.

Afwijkingen	bedrag * 1.000 euro
01 Sociaal domein	
<i>Herijking minimabeleid (Amstelveen)</i> In 2015 vindt een herijking van plaats van het minimabeleid. Het is de bedoeling dat dit een budget neutrale operatie wordt.	P.M.
<i>Eigen bijdrage Wmo (Amstelveen)</i> Vorig jaar heeft de gemeenteraad besloten om voor alle maatwerkvoorzieningen Wmo een inkomensafhankelijke bijdrage te vragen. Het nieuwe beleid gaat, zoals vastgesteld door de gemeenteraad, in per juli 2015. In de begroting is er rekening gehouden met een hogere ontvangst gedurende het hele jaar. Naar verwachting leidt dat tot een lagere ontvangst.	P.M.
<i>Buffer Wmo 2015 en Jeugd (Amstelveen)</i> Risico bij de taken in de Jeugdhulp en de nieuwe taken van de Wmo (dagstructurering, Individuele begeleiding en kortdurend verblijf) is dat de gemeente onvoldoende zicht heeft op het daadwerkelijk gebruik van de voorzieningen die van het Rijk zijn overgebracht naar de gemeenten. Dit geldt met name voor contracten die in regionaal verband zijn afgesloten. Hiervan is veelal (nog) niet bekend hoeveel inwoners hiervan gebruik maken. Bovendien blijft een risico dat de gegevens die zijn overgekomen van het Rijk gedateerd zijn en daardoor niet bekend is of er sindsdien een verschuiving heeft plaatsgevonden naar de duurdere zorg. Extra risico bij de jeugdhulp is dat de aanbieders waar de Amstelveners in behandeling zijn, niet (tijdig) worden doorgegeven of niet kunnen worden doorgegeven in verband met de privacy. Hierdoor is het gevaar dat onnodig te dure voorzieningen worden ingezet. Vooralsnog zijn er voor Jeugd (0,7 miljoen euro) en Wmo 2015 (0,7 miljoen euro) buffers beschikbaar voor als het aantal Amstelveners die gebruik maken van deze voorzieningen hoger blijkt te zijn dan begroot.	P.M.

<i>Inkomensdeel (onder voorbehoud van nader voorlopig budget) (Amstelveen)</i> Amstelveen heeft voor het betalen van bijstandsuitkeringen een voorlopig budget ontvangen van 17,5 miljoen euro. Hiervan is 13,4 miljoen euro begroot voor het betalen van de bijstandsuitkeringen en is rekening gehouden met een overschot op het Inkomensdeel van 4,6 miljoen euro. Zoals door de gemeenteraad besloten is hiervan 1,7 miljoen euro ingeboekt ter dekking van kosten. In totaal is er 1,9 miljoen euro begroot voor de algemene reserve. Daarnaast is een buffer begroot van 1 miljoen euro. Naar verwachting is voor het betalen van de bijstandsuitkeringen dit jaar 13,1 miljoen euro nodig, door een lager beroep op de bijstandsuitkeringen dan begroot. Dit leidt, ten opzichte van de begroting, tot een verwacht overschot van 293.000 euro. De buffer van 1 miljoen euro hoeft vooralsnog niet aangesproken te worden. Binnenkort wordt het nader voorlopig budget bekend gemaakt. Dit kan van invloed zijn op het hierboven gestelde.	P.M.
04 Openbare ruimte	
<i>Riolering</i> In 2015 wordt een voordelig incidenteel resultaat ten opzichte van de begroting van 300.000 euro. Dit wordt enerzijds veroorzaakt door hogere opbrengsten uit rioolheffing ad. 100.000 euro (op basis van reeds opgelegd kohier in 2015 alsmede verwacht meerverbruik van 200.000 euro) en anderzijds door 200.000 euro onderbesteding van de budgetten voor hemelwaterafvoer en maatregelen grondwater. Door aangescherpte aanbestedingsregels vergt het proces van aanbesteding meer tijd, wat leidt tot noodgedwongen fasering van de uitvoering. Onderhoud vindt alleen in noodgevallen plaats, middels "lapmiddelen" en met eigen personeel. Het gerealiseerde resultaat wordt ultimo het jaar gestort in de egalisatievoorziening riolen.	300 -300
<i>Wegen</i> De actualisatie van het uitvoeringsprogramma infrawerken 2015-2018 leidt tot hogere uitgaven. Deze worden gedekt door een hogere onttrekking uit de reserve "Groot onderhoud wegen".	1.624 -1.624
05 Ruimtelijke ontwikkeling	
<i>VRI's (verkeersregelinstallaties)</i> De actualisatie van het uitvoeringsprogramma infrawerken 2015-2018 leidt tot lagere uitgaven. Dit leidt tot een lagere onttrekking uit de reserve "Verkeersregelinstallaties".	-809 809
<i>Verkeersmaatregelen</i> De actualisatie van het uitvoeringsprogramma infrawerken 2015-2018 leidt tot lagere uitgaven. Dit leidt tot een lagere onttrekking uit de reserve "Verkeersmaatregelen".	-427 427
06 Bestuur, bevolking en veiligheid	
<i>APV en Bijzondere wetten</i> Om de oorspronkelijke ombuigingstaakstelling van 200.000 op de inkomsten APV en Drank en horecawet in te vullen is organisatiebreed een traject gestart om met oplossingsrichtingen te komen voor de (financiële) problemen binnen het fysiek domein. De taakstelling maakt onderdeel uit van dit traject. Uiterlijk juli 2016 zullen deze dereguleringsvoorstellen moeten zijn geëffectueerd. Vooralsnog zal over 2015 een tekort ontstaan van afgerond 90.000 euro.	-/- 90

<i>Telefonische bereikbaarheid</i> Een toename van telefonie gedurende het eerste kwartaal 2015 is met name te zien binnen het Sociale Domein (Amstelveen Loket, Sociaal Team en Sociaal Loket Aalsmeer) en de terugval vanuit de organisatie (persoonsgebonden oproepen die niet worden opgenomen door betreffende medewerkers). De toename van het telefoonverkeer naar het gehele Sociale Domein is te herleiden naar de overheveling van sociale taken naar de gemeenten. Of deze stijging slechts te maken heeft met de beginfase danwel dat deze toename zich gedurende het jaar verder voortzet, wordt de komende maanden beoordeeld. Feit is wel dat de telefonie voor het Sociaal Loket Aalsmeer voorheen werd behandeld door de G2 en nimmer deel heeft uitgemaakt van de gemeentelijke samenvoeging Amstelveen/Aalsmeer.	P.M.
Algemene dekkingsmiddelen	
<i>Dividend BNG + Eneco</i> Over het jaar 2014 wordt door de BNG een dividendbedrag van 32 miljoen euro (2013: 71 miljoen euro) uitgekeerd. Door een lagere behaalde netto winst komt de dividenduitkering 89.000 euro lager uit dan op begrotingsbasis is verwerkt. In de Kadernota 2014 is de geraamde winstuitkering Eneco structureel verhoogd. Een gepubliceerd methodebesluit (mei 2013) kan mogelijk leiden tot een substantieel lagere dividenduitkering 2015. De uitkering over 2014 die dit verslagjaar wordt verantwoord is 7.000 euro lager dan begroot. Op dit moment is nog onduidelijk welke gevolgen dit heeft voor de structurele uitkering aan Amstelveen.	-96
<i>afkoopsom project Schiphol-Amsterdam-Almere</i> De minister betaalt de gemeente eenmalig een afkoopsom van 2,5 miljoen euro voor alle activiteiten die de gemeente na ondertekening van de samenwerkings-overeenkomst verricht vanuit haar rol als bevoegd gezag ten behoeve van de uitvoering van het project Schiphol-Amsterdam-Almere. De 1 ^e tranche van 50% is vergoed na ondertekening van de samenwerkingsovereenkomst. De 2 ^e tranche wordt uiterlijk op 31 december 2020 vergoed. De 2,5 miljoen euro wordt gelijkelijk over de periode 2013 t/m 2020 verdeeld. De jaarschijf 2015 is primitief nog niet begroot. Zie verder voorstel 3 in de Kadernota voor de inzet van dit jaarlijks vrijvallende bedrag.	325
<i>Vastgoedbegroting</i> In de Kadernota wordt ingegaan op structureel budgettaire knelpunten in de vastgoedbegroting. Dit betreft zowel beheer gebouwen als onderwijshuisvesting. Daarnaast is sprake van incidentele effecten (o.a. leegstand) waar in de tijdvak en de rekening over wordt verantwoord. In afwachting van de besluitvorming omtrent de structurele component en nader inzicht in de ontwikkeling van het lopende jaar wordt thans een P.M.-post opgenomen. Bij de tweede tijdvak volgt en nadere beoordeling en kwantificering.	P.M.
<i>Bedrijfsvoeringfonds</i> De in 2014 begrote uitgaven voor tanksysteem (30.000 euro) en software voor gladheidsbestrijding (10.000 euro) worden dit jaar besteed. Deze uitgaven worden gedekt ten laste van het bedrijfsvoeringfonds	40 -40
Begrotingsrechtmatigheid programma's Voor de volgende begrotingspost geldt dat zowel het niveau van uitgaven als inkomsten toeneemt. Per saldo heeft het geen invloed op het verwachte rekeningresultaat. Om de uitgaven rechtmatig te besteden vraagt expliciete besluitvorming van de gemeenteraad tot het wijzigen van de begroting:	1.842 -1.842

<i>Economie en duurzaamheid</i>	105
Gemeente Amstelveen heeft samen met Aalsmeer, Amsterdam, Diemen, De Ronde Venen, Haarlemmermeer, Ouder-Amstel & Uithoorn een budgetaanvraag gedaan bij de VNG: Programma Energie. Via dit programma zetten de samenwerkende gemeenten zich in voor het verduurzamen van het particulier woningbezit. Gemeente Amstelveen is penvoerder en coördinator namens deze VNG Energie regio. Amstelveen ontvangt 105.000 euro namens de gezamenlijke activiteiten van deze regio in 2014, 2015 en 2016. Dit voorstel is budgettair neutraal. De inkomsten zullen ook worden uitgegeven in 2015, 2016 (en mogelijk 2017 i.v.m. eventuele uitloop).	-105
<i>Economische zaken: Amsterdam in business</i>	59
Vanwege de grote handelsreis naar Japan die Amstelveen organiseert voor Amsterdam in business worden meer kosten gemaakt. Er zullen meer delegatieleden meereizen. Alle meerkosten worden vergoed door Amsterdam in Business en de externe delegatieleden. Per saldo heeft dit geen gevolgen voor de bijdrage van Amstelveen aan Amsterdam in Business.	-59
<i>Beveiliging</i>	75
Voor de beveiliging van Joodse instellingen is eenmalig een tegemoetkoming van 75.000 euro ten laste van de stelpost onvoorzien gebracht. Verantwoording van de kosten en de dekking vanuit algemene dekkingsmiddelen geschiedt op programma 06.	-75
<i>Luchtkwaliteit</i>	150
Gemeente Amstelveen heeft in 2008 de 'Subsidie Lokale maatregelen luchtkwaliteit' bij Provincie Noord-Holland aangevraagd en toegekend gekregen. Dit betrof 371.000 euro, waarvan nog 150.000 euro beschikbaar is. In verband met aanbestedingsprocedures is het niet gelukt om het project in 2014 uit te voeren. Inmiddels is de opdracht verstrekt en kan de uitvoering van start gaan.	-150
<i>Kabels en leidingen</i>	400
Van kabelexploitanten worden inkomsten ontvangen voor herstelwerkzaamheden aan straten.	-400
<i>Volwasseneneducatie</i>	297
De gemeente ontving tot en met 2014 van het rijk een budget ten behoeve van de inkoop van trajecten volwasseneneducatie. Hieraan was een verplichte besteding aan een ROC verbonden voor het gehele budget. Vanaf 1 januari 2015 is het budget geregionaliseerd, met als gevolg dat de gemeente dit budget niet meer ontvangt maar dat voor onze regio Amsterdam het budget krijgt. Met Amsterdam is een samenwerkingsovereenkomst gesloten, waarin is vastgelegd dat Amstelveen het aanbod kan blijven aanbieden. De inkoop en verantwoording van deze inkoop ligt nu ook bij Amsterdam. Per saldo is deze verandering budgetneutraal.	-297
<i>Stedelijke vernieuwing</i>	663
Fasering van uitgaven van de provinciale stedelijke vernieuwings- subsidie ISV-3 in de periode 2015 – 2018.	-663
<i>Vrijval voorzieningen Lokale regeling FPU en FLO Brandweer (oude regeling)</i>	43
In de rekening 2014 zijn beide voorzieningen opgeheven. Van de vrijval wordt in 2015 de afloop van beide regelingen bekostigd (wijziging is ten onrechte al gemaakt en staat vermeld in bijlage begrotingswijziging onder nr. 2)	-43

<i>Loonontwikkeling 2015 (incl. doorwerking in dienstverleningsbijdrage Aalsmeer)</i>	575
De personeelsbudgetten 2015 worden geactualiseerd voor de in september 2014 afgesloten nieuwe cao en voor de ontwikkeling van de sociale lasten per 1jan15. In totaal betekent dit verhoging van de budgetten met 575.000 euro. In samenhang hiermee is ook de dienstverleningsbijdrage Aalsmeer aangepast conform de indexeringsafspraken in de dienstverleningsovereenkomst. Dit betekent een verhoging van de bijdrage met 55.000 euro. Het saldo ad. 520.000 euro wordt verrekend met de stelpost nominaal op Algemene Dekkingsmiddelen.	-575
<i>Nieuwbouw school Martin Luther King</i>	50
Vanuit de reserve "nieuwbouw onderwijshuisvesting" is een nazorgbudget beschikbaar voor de afrondende werkzaamheden voor de nieuwbouw van de Martin Luther Kingschool. Een deel van de uitgaven wordt gedekt door een nog te ontvangen bijdrage van het schoolbestuur ad. 50.000 euro.	-50
Resultaat	139
Voorgestelde beslispunten	n.v.t.
Saldo	139

Beslispunt:

1. De begroting 2015 wijzigen voor de genoemde voor –en nadelen van per saldo 139.000 euro positief ten gunste van de algemene reserve, alsmede voor de budgettaire-neutrale wijziging van 1.842.000 euro;
2. De begroting wijzigen voor het beschikbaar stellen van 75.000 euro vanuit de stelpost onvoorzien voor de beveiliging van Joodse instellingen.

Individueel keuzebudget

De invoering van het individueel keuzebudget per 1 januari 2016 betekent dat werknemers zelf mogen bepalen op welk moment zij hun gerealiseerde vakantiegeld en vergelijkbare vergoedingen uitgekeerd krijgen. De uitkeringen moeten plaatsvinden in het kalenderjaar. Dit heeft gevolgen voor het vakantiegeld over de periode juni t/m december 2015 dat normaal gesproken in mei 2016 wordt uitgekeerd.

De structurele begroting bevat een raming voor één jaarschijf vakantiegeld. Die wordt van oudsher gebruikt voor de uitbetaling van het vakantiegeld in mei van dat jaar. Strikt genomen gaat het echter om de uitbetaling van de rechten die de achterliggende twaalf maanden zijn opgebouwd en vindt vervolgens de opbouw van nieuwe rechten plaats die in mei van het jaar erna tot betaling komen. In een zuiver lasten/baten stelsel behoort men dan een voorziening te vormen voor deze opgebouwde rechten. Als uitvloeisel van het laatste accountantsverslag (pagina 19) valt niet meer te ontkomen aan een stelstelwijziging. Dit betekent een eenmalige vorming van een voorziening vakantiegeld ten laste van de algemene reserve van 2,1 miljoen euro.

Beslispunt:

3. Ten laste van de algemene reserve een voorziening "Individueel keuzebudget" vormen van 2,1 miljoen euro als gevolg van een stelstelwijziging.

2. Kredieten

In de Kadernota 2016 wordt uitvoerig ingegaan op het uitvoeringsprogramma infrawerken 2015-2018. Het aanpassen van de kredieten voor de jaarschijf 2015 als gevolg van actualisatie van dit uitvoeringsprogramma vormt een beslispunt in de Kadernota.

3. Begrotingsrechtmatigheid reserves/voorzieningen

In paragraaf 1 staan onder begrotingsrechtmatigheid enkele mutaties vermeld die betrekking hebben op reserves. Naast invloed op het saldo van baten en lasten heeft dit een uitwerking naar het op de balans opgenomen volume aan bestemmingsreserves. Vanuit rechtmatigheid moet de raad naast het instemmen met de wijzigingen op programmaniveau akkoord gaan met het aanpassen van balansmutaties.

De in het navolgende overzicht opgenomen bedragen zijn een mutatie op het bestaande kader. Een positief bedrag (x 1.000 euro) betekent een verhoging van de nu in de begroting opgenomen onttrekking/dotatie.

Omschrijving	Uitgaven	Inkomsten	Totaal
Verkeersmaatregelen	-/- 427		-/- 427
Verkeersregelinstallaties	-/- 809		-/- 809
Groot onderhoud wegen	1.624		1.624
Algemene reserve		12.161	12.161
Rekeningresultaat		-/- 12.161	-/- 12.161
Bedrijfsvoeringfondsen (*)	40		40
<i>Subtotaal reserves</i>	<i>428</i>	<i>0</i>	<i>428</i>
Riolering		300	-300
<i>Subtotaal voorzieningen</i>	<i>0</i>	<i>300</i>	<i>-300</i>
Totaal	428	300	128

(*): Naast de vermelde mutatie wordt tevens een administratieve vereenvoudiging doorgevoerd. In het verleden binnen de bedrijfsvoering ingestelde aparte reserves voor specifieke beoogde bestemmingen komen te vervallen en maken onderdeel uit het bedrijfsvoeringsaldo per afdeling.

Beslispunt:

4. Voorgesteld wordt om in de begroting 2015 de aan de reserves en voorzieningen geprognosticeerde uitgaven te verhogen met 428.000 euro en de inkomsten met 300.000 euro.

4. Bevindingen en aanbevelingen accountant en Rekeningencommissie

In de commissie ABM van 16 april 2015 is toegezegd dat de aanbevelingen van de Rekeningencommissie alle worden overgenomen. In de commissievergadering van 16 april is de suggestie gedaan om de aanbevelingen van de accountant en de Rekeningencommissie op de lijst van toezeggingen van de raadscommissie voor ABM op te nemen.

Voor de afloop van de bevindingen en aanbevelingen van zowel de accountant als de Rekeningencommissie wordt verwezen naar genoemde lijst van toezeggingen.

5. Inhuur Externen

De in de afgelopen jaren verstrekte informatie is aan verandering onderhevig geweest en de wensen van de raad en haar commissies zijn geëvolueerd. De externe inhuur is als volgt langs twee lijnen ingedeeld:

1. inhuur van personeel om het reguliere werk van de gemeentelijke organisatie doorgang te laten vinden, waarbij de werkzaamheden onder verantwoordelijkheid van het management worden uitgevoerd;
2. extern advies; inhuur op project/ad hoc basis van specialistische kennis/vaardigheden waarbij de verantwoordelijkheid voor het verstrekte advies/ondersteuning berust bij de adviseur/het adviesbureau.

Uitgangspunt van ons college is dat de reguliere werkzaamheden zoveel als mogelijk door het eigen personeel worden gedaan. Dit draagt namelijk bij aan een robuuste organisatie die interessant werk heeft, ontplooiingskansen biedt aan het personeel en de diensten en producten levert tegen zo laag mogelijke kosten.

Ingehuurd personeel dat wordt ingezet op reguliere werkzaamheden is over het algemeen niet duurder dan eigen personeel. Op deze categorie richt de aandacht van publiek en media over het "externe adviseurs" vraagstuk zich overigens ook niet. Het vraagstuk externe inhuur richt zich veel meer op de dure adviseurs. Het is niet voor niets, dat bepaald is dat externe inhuur van personeel boven een tarief van 100,- euro per uur expliciete goedkeuring van de wethouder financiën behoeft.

In de tot heden gehanteerde verantwoording van de kosten externe inhuur/advies wordt geen onderscheid gemaakt in de uurtarieven. In de navolgende overzichten is onderscheid aangebracht op basis van tariefstelling; te weten tot en met 75,- euro per uur en daarboven. Genoemde 75,- euro per uur is gebaseerd op de loonkosten van een gekwalificeerde (HBO/WO) medewerker op schaal 11 niveau.

In de jaarrekening 2014 is de externe inhuur voor het eerst via deze wijze verantwoord. De uitkomst is als vergelijking toegevoegd aan het navolgende overzicht (bedragen x duizend euro).

	externe inhuur formatiebudget *	externe inhuur formatiebudget *	externe inhuur flexibele personeelsschil **	externe inhuur flexibele personeelsschil **	externe inhuur flexibele personeelsschil **	
Afdeling	tarief < 75 euro per uur	tarief > 75 euro per uur	tarief < 75 euro per uur	tarief > 75 euro per uur	geen uurtarief totaalopdracht	totaal inhuur
Beleid	157		126	141		425
Centrale Beheer Taken			140		8	148
Decentralisaties (transitie)			51	33		83
Directie		75				75
Facilitair Bedrijf Algemeen	839	125				964
Facilitair Bedrijf Informatiebeheer	231	7				238
Facilitair Bedrijf Middelen	2					2
Facilitair Bedrijf Belastingen	114				119	232
Griffie		3				3
Ingenieursbureau			347			347
Jeugd en Samenleving	2.018					2.018
Publiekszaken	34		39	82		155
Stedelijke Ontwikkeling	126	29		62		217
Sociale Voorzieningen	710					710
Staf	47					47
Vastgoed						
VVH	761		222	73		1.056
Werk en Inkomen	199	70	423			692
Wijk Beheer Noord	236		105	134		475
Wijk Beheer Zuid	246		84			330
Zorgvlied			40			40
Totaal	5.720	308	1.577	525	126	8.257
Totaal rekening 2014	3.859	551	2.443	1.115	56	8.024

*) betreft inhuur van personeelscapaciteit voor werkzaamheden die normaliter door eigen personeel worden verricht;
 **) betreft inhuur van personeel voor het verrichten van werkzaamheden die nauw gerelateerd zijn aan regulier werk maar waarvan het werkaanbod door seizoeninvloeden of door de jaren heen fluctueert.

	extern advies ***	extern advies ***	extern advies ***		
Afdeling	tarief < 75 euro per uur	tarief > 75 euro per uur	geen uurtarief totaalopdracht	totaal extern advies	totaal inhuur en extern advies
Beleid				12	425
Centrale Beheer Taken		12			159
Decentralisaties (transitie)			25	25	108
Directie					75
Facilitair Bedrijf Algemeen	19			19	983
Facilitair Bedrijf Informatiebeheer		97		97	335
Facilitair Bedrijf Middelen		236		236	238
Facilitair Bedrijf Belastingen					232
Griffie					3
Ingenieursbureau		9		9	356
Jeugd en Samenleving					2.018
Publiekszaken	0		5	6	161
Stedelijke Ontwikkeling		170		170	388
Sociale Voorzieningen			27	27	738
Staf			100	100	147
Vastgoed					
VVH		90	16	106	1.162
Werk en Inkomen					692
Wijk Beheer Noord		6		6	481
Wijk Beheer Zuid					330
Zorgvlied					40
Totaal	20	621	173	814	9.070
Totaal rekening 2014	92	670	598	1.360	9.384

***) extern advies betreft werkzaamheden die op projectbasis worden verricht en waarvan de verantwoordelijkheid van het verstrekte advies/ondersteuning berust bij de opdrachtnemer

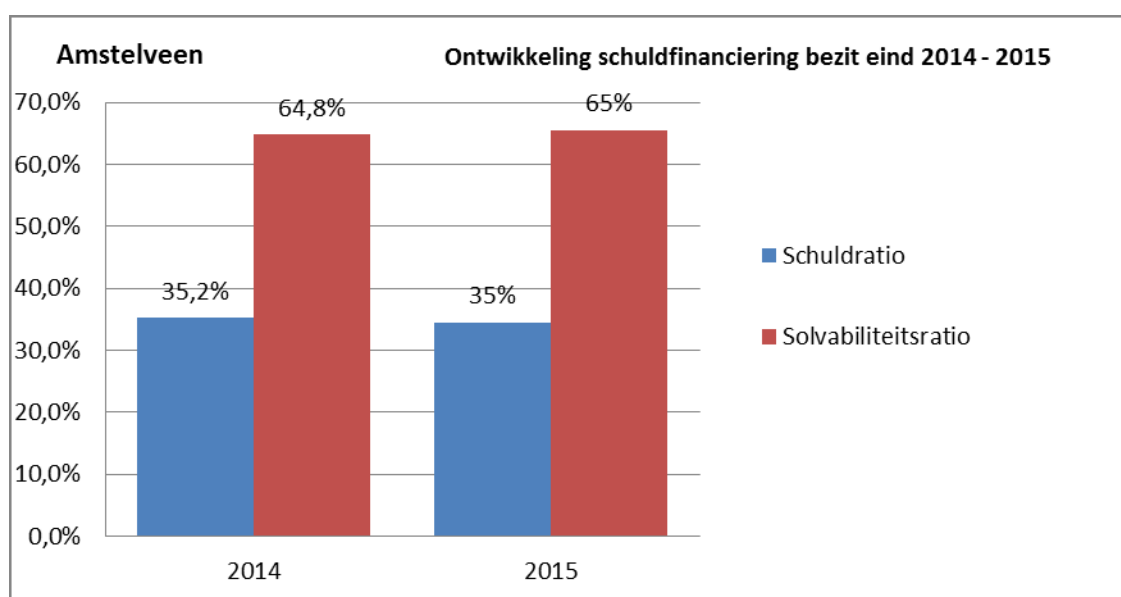
6. Schuldbpositie

De Vereniging van Nederlandse Gemeenten heeft in 2013 de houdbaarheidstest gemeentefinanciën ontwikkeld. Medio maart 2015 is een aangepaste versie ter beschikking gesteld.

Schuldratio

Met het kengetal schuldratio wordt beoordeeld in hoeverre het bezit op de balans (bijvoorbeeld investeringen in gebouwen of uitstaande leningen) is belast met schulden zoals opgenomen geldleningen of crediteuren. Een schuldratio van 100% betekent dat de gemeente evenveel bezittingen heeft als schulden. De gemeente heeft dan geen eigen vermogen.

Het model beoordeelt een schuldratio tot 70% als goed ("groen"), tussen de 70% en 80% is het opletten ("oranje") en boven de 80% is bijsturing gewenst ("rood"). Met een schuldratio van 35% zit Amstelveen diep in het groen.

Netto schuldquote

De netto schuldquote beoordeelt de schuld als aandeel van de inkomsten. Eenvoudig gezegd betekent een netto-schuldquote van 100% dat de schuldenlast de omvang heeft van een jaaromzet. Het model beoordeelt een netto schuldquote tot 100% als goed ("groen"), tussen de 100% en 130% is het opletten ("oranje") en boven de 130% is bijsturing gewenst ("rood").

Met een netto schuldquote van 2% per 1 januari 2015 zit Amstelveen diep in het groen. Per inwoner is dit volgens het model¹⁷ 60 euro. Op de website van raadslied.nu¹⁸ wordt Amstelveen genoemd als middelgrote gemeente met de laagste netto schuld per inwoner (528 euro). De netto schuld is t.o.v. eind 2013 niet gedaald met 468 euro, maar ongeveer gelijk gebleven. Het verschil betreft een definitiekwestie waar met de VNG contact over is geweest.

Tot en met 2023 wordt niet verwacht dat de gemeente leningen zal aantrekken. Dit wordt mede veroorzaakt door vrijval van twee uitstaande leningen in 2015 en 2020 (31 en 10 miljoen euro).

¹⁷ de gemiddelde schuld per inwoner voor alle gemeenten per 31 december 2013 bedraagt 2.390 euro (<https://www.vng.nl/onderwerpenindex/gemeentefinancien/financiele-positie-gemeenten>)

¹⁸ <http://www.raadslied.nu/content/schuld-inwoner-het-hoogste-groningen-hengelo-middelburg-en-maasdonk>

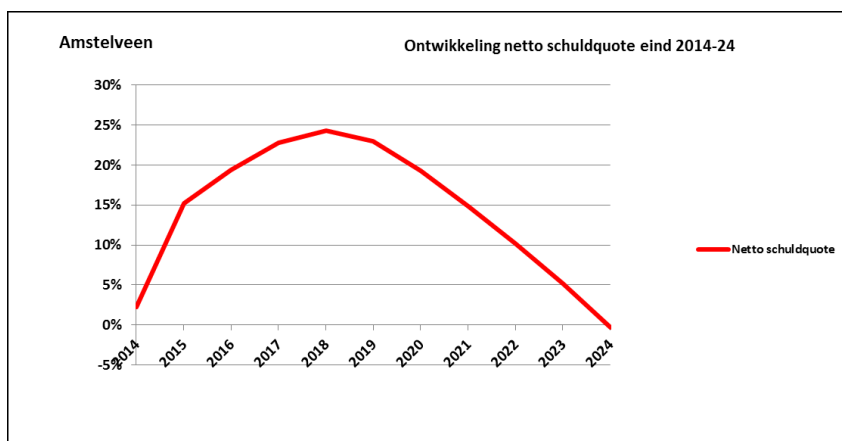
Slecht weer scenario

De houdbaarheidstest geeft inzicht of de financiën robuust genoeg zijn om financiële tegenslagen in de toekomst op te vangen. Hierbij wordt gekeken naar de geldstromen van de gemeente en de ontwikkeling van de gemeenteschuld bij een slecht weer scenario ("economische schok"). Het rekenmodel bevat hiervoor een mix van structurele en incidentele tegenvallers. De onbenutte belastingcapaciteit en de inwonergevoeligheid van de algemene uitkering/gemeentefonds zijn twee variabelen die de gemeente zelf berekent en invoert. Amstelveen heeft een onbenutte belastingcapaciteit van structureel ruim 8,8 miljoen euro.

Tegenover de optredende economische schok wordt het gemeentelijke ombuigingspotentieel berekend. Dit omvat besparingen op de uitgaven en het inzetten van (een deel van) de onbenutte belastingcapaciteit. Ook dit wordt door het model berekend, waarbij ervan wordt uitgegaan dat gedurende een aantal jaren achtereen structureel wordt omgebogen op de begroting. Dit is een modelmatige exercitie, maar uiteindelijk gaat het in werkelijkheid wel over bestuurlijke afwegingen en concrete maatregelen.

De crux van het model is vervolgens of de netto schuldquote uiteindelijk, na een aanvankelijke stijging als gevolg van de economische schok, zich herstelt tot een dalend verloop. Met andere woorden: is er voldoende ombuigingspotentieel om in de toekomst rente en aflossing van de schuld te kunnen betalen?

Dat laatste is het geval. De netto schuldquote daalt naar 0% in 2024 en de netto vordering per inwoner bedraagt 8 euro (bij economische schok en structureel 2,5% ombuigen). Daarmee slaagt Amstelveen voor de houdbaarheidstest.

6. Wijzigingen van de begrotingsramingen

In de vorige collegeperiode is aangegeven dat de raad behoefte heeft aan een totaaloverzicht van begrotingswijzigingen op programmaniveau (autorisatieniveau raad). Indertijd is besloten een overzicht in het raadsdossier ter inzage te leggen bij de tijdvakrapportages en de programmarekening. Formeel voldoet dit niet 100% aan de voorschriften "volgens de letter", maar "naar de geest bezien" bent u als raad voldoende geïnformeerd.

Bij de beoordeling van de jaarrekening 2014 heeft de accountant aangegeven dat ter inzage leggen in het raadsdossier niet toereikend is voor de rechtmatigheid. Begrotingswijzigingen vragen expliciete besluitvorming door de raad. Zoals gemeld in de rekening 2014 hebben wij de werkwijze hierop aangepast en een apart beslispunt opgenomen in de tijdvakrapportage.

Beslispunt:

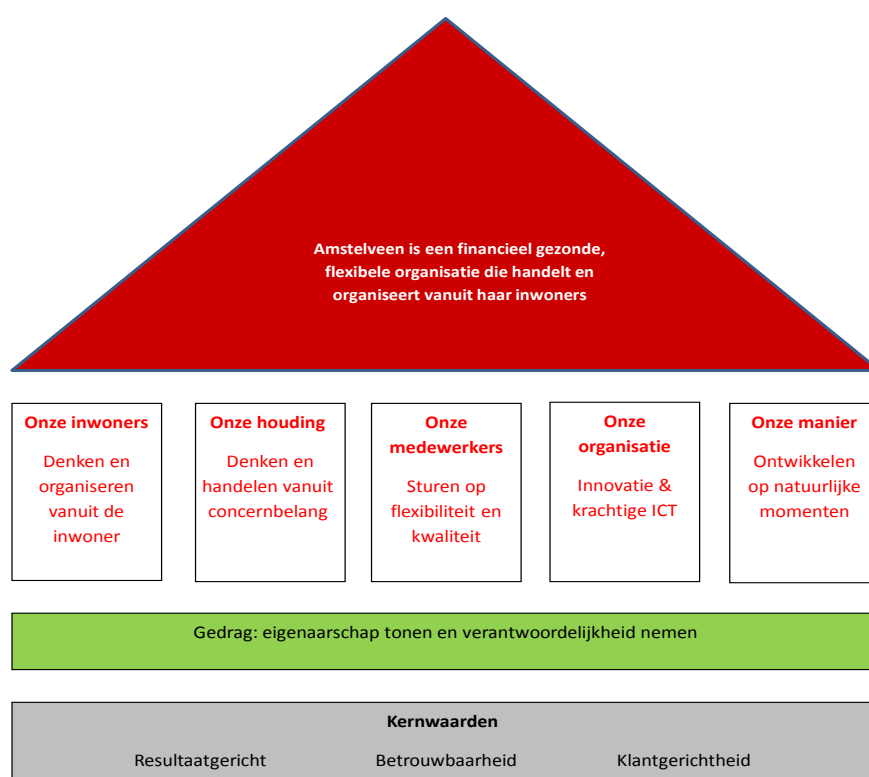
5. Instemmen met de geactualiseerde begroting waarbij het uitgavenniveau van alle programma's 237.214.924 euro bedraagt en het inkomstenniveau van alle programma's 237.065.229 euro bedraagt.

BWN	Omschr. begr.wijz.	uitgaven	inkomsten	saldo
0	Primitieve begroting 2015	74.341.026	21.164.014	53.177.012
1	Septemercirculaire 2014	-132.000	1.000	-133.000
4	besluitvorming begrotingsraad	55.000		55.000
400	Beleidsplan WMO 2015-2018	455.000	455.000	0
402	Beleidsplan WMO 2015-2018 (aanvulling eenmalige vrijval stelpost)	-1.121.510		-1.121.510
600	Budgetoverheveling 2015 naar 2015, incl div onderwerpen inzake rechtmatigheid jr 2014	303.000		303.000
700	Kadernota Participatiewet 2015-2018	-603.438	1.369.428	-1.972.866
100100	Afdelingsplan structureel	602.991	-242.400	845.391
100200	Afdelingsplan incidenteel	-23.000		-23.000
01 SOCIAAL DOMEIN		73.877.069	22.747.042	51.130.027
0	Primitieve begroting 2015	37.194.685	12.488.215	24.706.470
4	besluitvorming begrotingsraad	126.000	50.000	76.000
500	Corr. BWN 200500 2014 KN 2015 krediet Piet Hein	-2.716.000	-2.716.000	0
600	Budgetoverheveling 2015 naar 2015, incl div onderwerpen inzake rechtmatigheid jr 2014	-440.000	-440.000	0
800	VG: Aanpassing Orion 19 RB 71 17 dec 2014	840.000		840.000
900	Beleid: Renovatie banen tennisvereniging Aemstelburgh	478.000		478.000
1100	Overdracht buitensport	40.000		40.000
100100	Afdelingsplan structureel	-462.500		-462.500
02 ONDERWIJS EN ONTPLOOIING		35.060.185	9.382.215	25.677.970
0	Primitieve begroting 2015	1.331.743	236.170	1.095.573
4	besluitvorming begrotingsraad	35.000		35.000
100200	Afdelingsplan incidenteel	23.000		23.000
03 ECONOMIE EN DUURZAAMHEID		1.389.743	236.170	1.153.573
0	Primitieve begroting 2015	46.593.086	25.778.428	20.814.658
4	besluitvorming begrotingsraad	-105.000		-105.000
100	Bouw crematorium en bijbehorend bedrijfsplan	-300.509	-300.509	0
600	Budgetoverheveling 2015 naar 2015, incl div onderwerpen inzake rechtmatigheid jr 2014	45.000		45.000
1000	Tarievennota 2015	134.000	134.000	0
100100	Afdelingsplan structureel	110.900	110.900	0
04 OPENBARE RUIMTE		46.477.477	25.722.819	20.754.658
0	Primitieve begroting 2015	26.287.815	22.268.084	4.019.731
4	besluitvorming begrotingsraad	221.000		221.000
100100	Afdelingsplan structureel	-273.304	-283.967	10.663
100200	Afdelingsplan incidenteel	482.000	482.000	0
05 RUIMTELIJKE ONTWIKKELING		26.717.511	22.466.117	4.251.394
0	Primitieve begroting 2015	21.687.001	2.574.434	19.112.567
4	besluitvorming begrotingsraad	189.000		189.000
600	Budgetoverheveling 2015 naar 2015, incl div onderwerpen inzake rechtmatigheid jr 2014	900.894	710.894	190.000
100100	Afdelingsplan structureel	-1.418.026	33.457	-1.451.483
200100	Inzet dierenambulance in Amstelveen	28.000		28.000
06 BESTUUR, BEVOLKING EN VEILIG.		21.386.869	3.318.785	18.068.084
0	Primitieve begroting 2015	22.665.750	143.009.303	-120.343.553
1	Septemercirculaire 2014	500.000	-371.000	871.000
2	Opheffen personeelsvoorzieningen FPU + Brandweer oude regeling (gevolg rek14)	43.000	43.000	0
4	besluitvorming begrotingsraad	119.000	1.094.000	-975.000
100	Bouw crematorium en bijbehorend bedrijfsplan	6.755	6.755	0
200	Startnotitie herinrichting Amstelzijde en vervanging Amstelbrug en kredietvotering Amstelzijde	-112.000		-112.000
400	Beleidsplan WMO 2015-2018	-16.402	-16.402	0
600	Budgetoverheveling 2015 naar 2015, incl div onderwerpen inzake rechtmatigheid jr 2014	-83.106	76.894	-160.000
700	Kadernota Participatiewet 2015-2018	650.000	650.000	0
800	VG: Aanpassing Orion 19 RB 71 17 dec 2014	-860.000	-20.000	-840.000
900	Beleid: Renovatie banen tennisvereniging Aemstelburgh		478.000	-478.000
1100	Overdracht buitensport	-1.137.000	-1.097.000	-40.000
100100	Afdelingsplan structureel	8.681.619	7.609.557	1.072.062
100200	Afdelingsplan incidenteel	1.875.824	1.728.974	146.850
200100	Inzet dierenambulance in Amstelveen	-28.000		-28.000
08 ALGEMENE DEKKINGSMIDDELEN		32.305.440	153.192.081	-120.886.641
Overzicht		237.214.294	237.065.229	149.065
21-apr-2015			1	12:02:09

Bijlage 3: Verslag uitwerking begroting 2015 in afdelingsplannen 2015**Inleiding**

De Amstelveense afdelingsplannen geven uitwerking aan de uitvoering van twee programmabegrotingen, die van Amstelveen en die van Aalsmeer. Dit als uitvloeisel van het besluit tot ambtelijke samenwerking met Amstelveen als centrumgemeente. Beide gemeentebesturen hebben via hun eigen programmabegroting 2015 de budgetten 2015 geautoriseerd op programmaniveau. Het beleggen van de uitvoering van deze programmabegrotingen in de ambtelijke organisatie AA is uitgewerkt in de afdelingsplannen. Deze notitie rapporteert over deze uitwerking, waarin ook de besluitvorming in de decemberraden over de Participatienota (Decentralisatie Werk) is meegenomen.

Onder de vlag "van AA naar Beter" investeert de ambtelijke organisatie in een ontwikkelingstraject om in een dynamische omgeving te blijven beantwoorden aan veranderende verwachtingen van besturen en samenleving. Onderstaande figuur vat de visie hierop samen.

Samenvattend beeld

De afdelingsplannen 2015 geven uitwerking aan grote veranderingen:

1. Nieuwe taken in het kader van de decentralisaties Werk, Zorg en Jeugd;
2. Overkomst van de Aalsmeerse G2-component naar de organisatie AA;
3. Aanpassen van de organisatie aan de krimp in het fysiek domein;
4. Invulling van de taakstelling ondersteunende functie en van de nieuwe inkooporganisatie.

Voor het sociaal domein wordt 2015 het jaar van de waarheid. Het gaat om de uitvoering van de nieuwe taken op grote schaal met grote impact. 2015 is een leerjaar. Monitoring is van groot belang om relevante info op te doen en waar nodig tijden en adequaat bij te stellen.

Bepalend voor 2015 is, dat er veel onzeker is en volop in beweging. De afdelingsplannen geven hiervan een beeld en bieden een werkbaar kader voor de uitvoering van de begrotingen 2015 van Amstelveen en Aalsmeer in een periode van transitie en verandering.

Genoemde veranderingen hebben uiteraard een financiële impact in de uitwerking. Niet zozeer als bijstelling van bestuurlijke kaders, maar in de financieel-technische nadere invulling van die kaders. Er komt in 2015 een herijking van de grondslagen voor kostentoerekening die de basis gaat vormen voor een integrale aanpassing van de doorberekening van ambtelijke kosten in de komende jaren. In afwachting daarvan blijft voor 2015 de bestaande productbelasting gehandhaafd als meest praktische en verantwoorde werkwijze. Dat loopt ook in de pas met de financiële evaluatie AA. Ook de gehanteerde uurtarieven voor de doorbelasting naar grondexploitaties/projecten 2015 zijn gelijk gehouden aan 2014.

Beleidsinhoudelijk omvatten de afdelingsplannen de uitwerking van de geldende bestuurlijke kaders voor Aalsmeer en Amstelveen. De bestuurlijke afspraken uit de programmabegrotingen van Aalsmeer en Amstelveen zijn toegedeeld aan afdelingen en de uitvoering van deze afspraken is in de plannen opgenomen. Dit met inachtneming van het volgende:

- Conform B&W-besluit van 17feb15 is bij Amstelveen de bestuurlijke afspraak "Haalbaarheidsonderzoek en onderzoek scanscooter/auto" geschrapt;
- Over faseringsverschillen wordt gerapporteerd via aparte voortgangsrapportages (monitoringlijst);
- Op een aantal terreinen is het gesprek aangegaan met het Secretaristeam Aalsmeer en de portefeuillehouders Aalsmeer over het grote aantal bestuurlijke afspraken bij Aalsmeer, leidend tot een onevenwichtigheid in de verdeling van de hoeveelheid werk van de afdelingen voor Aalsmeer en Amstelveen. Dat gesprek heeft geleid tot herordering van en prioritering binnen de bestuurlijke actiepunten voor Aalsmeer. Binnen een aantal portefeuilles zijn per onderwerp maatwerkafspraken gemaakt met de portefeuillehouder. Deze uitkomsten worden meegenomen in de retraite die het college van Aalsmeer binnenkort organiseert met het secretaristeam en vertegenwoordigers van de ambtelijke organisatie over de bestuurlijke speerpunten, die het college onlangs heeft bepaald (economie, wonen, Schiphol, dienstverlening).

De genoemde grote veranderingen in het kader van de "uitbreiding sociaal domein", "krimp fysiek domein" en "invulling taakstelling ondersteunende functie" brengen ook frictiekosten/transitiekosten met zich mee. Daarin is eveneens aandacht besteed in de bestuurlijke kaders van de Kadernota/Lentenota en de daaropvolgende programmabegrotingen. Onder meer met als kader dat de krimp fysiek domein met ingang van 2017 dient te zijn geëffectueerd. De uitwerking van de afdelingsplannen geeft geen aanleiding tot bestuurlijke bijsturing.

Effecten voor 2015 komen verder aan de orde in de rapportages over het lopende jaar en in de jaarrekening. De Lentenota/Kadernota zijn instrumenten om de koers en kaders voor 2016 te actualiseren.

Dienstverleningsbijdrage AA 2015

De dienstverleningsbijdrage is de algemene vergoeding die Aalsmeer betaalt aan Amstelveen voor de inzet van de ambtelijke organisatie. Vertrekpunt zijn de kosten van de ambtelijke organisatie Aalsmeer zoals die bij aanvang van de samenwerking per 1 januari 2013 zijn overgekomen, verminderd met een structurele besparing van 2,8 miljoen euro waarvan 1,4 miljoen euro voor iedere gemeente. Deze bijdrage is vervolgens aangepast voor indexering conform de vastgelegde systematiek in de dienstverleningsovereenkomst, alsmede via een aantal separate besluiten.

Vertrekpositie volgens de vastgestelde programmabegrotingen 2015 is een dienstverleningsbijdrage van 11,3 miljoen euro. De uitwerking van de afdelingsplannen leidt tot een verhoging van afgerond 2,8 miljoen euro tot 14,1 miljoen euro. Deze stijging betreft:

- overkomst van het Aalsmeerse deel van de G2.
- nieuwe taken in het kader van 3D (decentralisaties Werk, Zorg en Jeugd).
- een beperkt aantal overige specifieke mutaties.

Navolgend overzicht zet dit cijfermatig op een rij.

Dienstverleningsbijdrage 2015

	bedrag	
Programmabegroting 2015	11.335.000	
<u>mutaties</u>		
a) overkomst G2	1.595.000	overeenkomstig aparte bestuurl. besluitv.
b) nieuwe taken 3D (decentr. Werk/Jeugd/Zorg)	1.016.000	overeenkomstig aparte bestuurl. besluitv.
c) overige mutaties (*)	126.000	zie specificatie hieronder
d) bijstelling index '14/'15	55.000	cf. dienstverleningsovereenkomst
Cf. uitwerking afdelingsplannen 2015	14.127.000	

(*): de overige mutaties betreffen a) overkomst medewerker van de Meerlanden in het kader van de overdracht van het beheer van de begraafplaats Aalsmeer (51.000); b) invulling toegekend budget voor operatie Schijnwerper (25.000); c) inzet reeds bestaande ambtelijke capaciteit die voorheen via aparte bekostiging CJG-AA werd gedekt en nu is opgegaan in decentralisatie Jeugd (33.000 en 17.000). Het gaat in deze gevallen om budgettair neutrale mutaties en financieel-technische uitwerking binnen de bestaande Aalsmeerse begroting van genomen besluiten.

De uitwerking van de afdelingsplannen vormt de basis voor de opdrachtverlening door ons college aan de directie tot uitvoering van de twee programmabegrotingen Aalsmeer en Amstelveen. Voor wat betreft Aalsmeer is dit tegelijkertijd de basis om met het college van Aalsmeer te komen tot de formele opdrachtverlening tot uitvoering van de begroting. Voor wat betreft Amstelveen wordt de uitwerking als onderdeel van de Kadernota doorgeleid naar de gemeenteraad.

Geactualiseerde ramingen op programmaniveau

Onderstaand overzicht bevat de geraamde lasten, baten en saldo per programma volgens enerzijds de primitieve begroting 2015 Amstelveen (begrotingsboekwerk programmabegroting 2015) zoals vastgesteld door de gemeenteraad van Amstelveen op 12 november 2014 en anderzijds volgens de bijgestelde begroting 2015 na uitwerking van de afdelingsplannen 2015. Het begrotingssaldo wijzigt met 2,6 miljoen euro positief. Daarmee verdwijnt het incidentele tekort volgens de primitieve begroting. Deze mutatie is conform genomen raadsbesluiten in de vergaderingen van 12nov14 (begrotingsraad) en 17dec14. Het betreft de volgende zaken:

1. De besluitvorming in de begrotingsraad over de begroting en het College Uitvoeringsprogramma heeft per saldo een positief effect op het saldo 2015 van 1 miljoen euro.
2. In de decemberraad is de Participatienota behandeld. Dit heeft geleid tot een positief effect op het saldo 2015 van 2 miljoen euro.
3. Via het raadsvoorstel budgetoverhevelingen in de decemberraad is een aantal budgetten uit 2014 "doorgeschoven" naar 2015. Deze vallen in 2014 vrij ten gunste van het rekeningresultaat en komen in 2015 incidenteel ten laste van het saldo 2015. Dit gaat om -/-0,4 miljoen euro.

Verder is sprake van budgettair neutrale afwijkingen van technisch-administratieve aard als gevolg van de gedetailleerde uitwerking van de afdelingsplannen. Met inachtneming hiervan zijn de afdelingsplannen binnen de kaders opgesteld. Onder het overzicht volgt een nadere toelichting.

Overzicht baten en lasten 2015

		x 1.000 euro								
		primitief 2015			bijgesteld 2015			bijgesteld - primitief 2015		
Programma		Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
1	Sociaal domein	74.341	21.164	53.177	73.877	22.747	51.130	-464	1.583	-2.047
2	Onderwijs en ontplooiing	23.963	2.340	21.623	24.128	2.390	21.738	165	50	115
3	Economie en duurzaamheid	1.332	236	1.096	1.390	236	1.154	58	0	58
4	Openbare ruimte	45.834	24.755	21.079	45.719	24.700	21.019	-115	-55	-60
5	Ruimtelijke ontwikkeling	26.288	19.088	7.200	26.718	19.286	7.432	430	198	232
6	Bestuur, bevolking en veiligheid	21.687	2.546	19.141	21.359	2.365	18.994	-328	-181	-147
	Algemene dekkingsmiddelen	-294	118.191	-118.485	267	118.773	-118.506	561	582	-21
Totale lasten en baten		193.151	188.320	4.831	193.458	190.497	2.961	307	2.177	-1.870
Verrekening met reserves (- = onttrekking)				-2.249			-2.971			-722
Geraamd resultaat				2.582			-10			-2.592
Waarvan eenmalige middelen				2.582			-10			-2.592
Structureel begrotingssaldo				0			0			0

Mutatie begrotingssaldo en mutaties programma's

De mutatie van het begrotingssaldo (zie voorgaand overzicht) is als volgt te specificeren:

bedragen x duizend euro; negatief bedrag is overschot; positief bedrag is tekort

Begrotingssaldo 2015 begrotingsboek (*)	2.582	cf. blz.14 boekwerk programmabegroting 2015
Mutaties:		
a. besluitvorming begrotingsraad 12nov14	-1.000	voorstellen collegeprogramma cf. specificatie blz.5 raadsvoorstel aanbieding progr.begr. 2015.
b. besluitvorming Participatienota raad 17dec14	-1.973	cf. specificatie blz.4 raadsvoorstel Participatienota.
c. besluitvorming budgetoverhevelingen raad 17dec14	378	cf. specificatie blz.3 raadsvoorstel budgetoverhev.
	3	afrondding
Begrotingssaldo 2015 t/m afdelingsplannen	-10	

(*): Dit begrotingssaldo conform het boekwerk programmabegroting 2015, zoals behandeld in de begrotingsraad van 12 november 2014, is niet structureel maar incidenteel (resultante besluitvorming inzet eenmalige middelen).

In het grote verschil op programma 1 komt tot uitdrukking het incidentele positieve saldo van de besluitvorming Participatienota in de raadsvergadering van 17 december 2014. Dit wordt veroorzaakt door de fors hogere uitkering I-deel WWB volgens het nieuwe verdeelmodel. De overige verschillen betreffen tal van mutaties conform het College Uitvoeringsprogramma en budgetoverhevelingen. Dit gaat om een groot aantal uiteenlopende mutaties die op verschillende programma's tot uitdrukking komen. De desbetreffende raadsvoorstellen geven hiervan een compleet beeld en de besluitvorming hierover is conform verwerkt in de afdelingsplannen. Ten slotte sprake van mutaties van technisch-administratieve aard die voortvloeien uit de implementatie van de decentralisaties en de herinrichting van de organisatie.